

Ukraine, 58/2v, Artema str., Kiev, tel./fax: (044) 229 5121; 501 2441, www.audits.kiev.ua / Україна, м. Київ,
вул. Артема, 58/2в, тел./факс: (044) 229 5121; 501 2441, www.audits.kiev.ua

**Національна комісія з цінних паперів та
фондового ринку при розкритті інформації емітентом**

**Керівництву
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АЗОТ»**

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

Ми провели аудиторську перевірку даних до цього висновку фінансових звітів Товариства за період з 01.01.16р. по 31.12.16р., що включають Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31.12.16р., Консолідований Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік, Консолідований Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) за 2016р., Консолідований Звіт про власний капітал за 2016 рік та примітки до Консолідованої річної фінансової звітності за 2016 рік. Відповідальність за ці фінансові звіти несе управлінський персонал Товариства, ми несемо відповідальність за висловлення думки щодо них на підставі аудиторської перевірки.

Ми провели аудиторську перевірку згідно з Міжнародними стандартами аудиту. Ці стандарти зобов'язують нас планувати і здійснювати аудиторську перевірку, щоб одержати обґрунтовану впевненість, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень. Аудит включає перевірку шляхом тестування доказів, які підтверджують суми й розкриття інформації у фінансових звітах. Аудиторська перевірка включає також оцінювання застосовуваних принципів бухгалтерського обліку та суттєвий вплив облікових оцінок, здійснених управлінським персоналом, а також оцінювання надання фінансових звітів у цілому. Ми вважаємо, що проведена нами аудиторська перевірка дає обґрунтовану підставу для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

Підстави для висловлення умовно-позитивної думки

- Ми були призначені аудиторами Товариства після 31 грудня 2016 року, тому ми не спостерігали за інвентаризацією в кінці 2016 року. Також зазначаємо, що не існує альтернативних джерел інформації, які могли б підвищити нашу довіру до вхідних залишків на початок року. Оскільки залишки запасів та основних засобів на початок звітного періоду застосовуються для визначення фінансового результату, ми не змогли визначити, чи вимагалось б коригування прибутку за рік у звіті про фінансові результати;

- Оцінка дебіторської заборгованості проведена на підставі документів, наданих Товариством;

- Станом на 31.12.2016 року поточні зобов'язання Товариства перевищують його оборотні активи на 22 966 840 тисяч гривень. Товариство отримало чистий збиток у сумі 2 137 435 тисяч гривень. Ці та інші факти свідчать про наявність суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у здатності Товариства продовжувати свою діяльність в якості безперервно діючого підприємства. Отже Товариство може бути неспроможним реалізувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу.

Висловлення думки

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань 1-3, про яке йдеться у параграфі «Підстава для висловлення умовно – позитивної думки», Фінансова звітність подає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПУБ. ІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АЗОТ» станом на кінець дня 31 грудня 2016 року, його фінансові результати, рух власного капіталу, рух грошових коштів за рік, що минає на зазначену дату, та відповідає дійсному фінансовому стану Товариства відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Генеральний директор
ТОВ «Міжнародна група аудиторів»
(сертифікат А.№005016)

Іванченко О.С.

31 березня 2017 року
офіс №27 в буд. №58/2 по вулиці Артема в місті Києві

бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Крім того, шляхом тестування здійснено також оцінку відповідності даних звітності даним бухгалтерського обліку.

На нашу думку, проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

Основні відомості про Товариство

Повна назва: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АЗОТ».

Код за ЄДРПОУ – 00203826.

Місцезнаходження Товариства: 18014, Україна, м. Черкаси, вул. Першотравнева (Героїв Холодного Яру) 72.

Дата реєстрації 14.07.1994р., довідка з ЄДРПОУ серії АА №753918, видане Головним управлінням статистики у Черкаській області.

Товариство діяло на підставі Статуту, затвердженого Рішенням позачергових Загальних зборів акціонерів (Протокол №25 від 27.06.11р.) та зареєстрованого 29.06.2011 року за №11261050021000004, затвердженого державним реєстратором Виконавчого комітету Черкаської міської ради Черкаської області.

У відповідності до Статуту, розмір Статутного капіталу – 1 056 489 794,50 грн. (один мільярд п'ятдесят шість мільйонів чотириста вісімдесят тисяч сімсот дев'яносто чотири гривні, п'ятдесят копійок), розподілений на 124 292 917 (сто двадцять чотири мільйони двісті дев'яносто дві тисячі дев'ятсот сімнадцять) простих іменних акцій, номінальною вартістю 8,5 гривень (вісім гривень п'ятдесят копійок) кожна.

Товариство є емітентом 124 292 917 акцій, номінальною вартістю 8,5 грн. кожна, форма існування – бездокументарна, свідоцтво про реєстрацію випуску акцій видане управлінням ДКЦІФР №01/1/06 від 10.01.2006р., реєстраційний №01/1/06 дата реєстрації 10 січня 2006 року, дата видачі 12 листопада 2013 року.

Товариство має право самостійно здійснювати діяльність у будь-якій сфері, що пов'язана з предметом її діяльності.

Управління діяльністю Товариства і контроль за дотримання прав та інтересів акціонерів здійснюється наступними органами Товариства: Загальними зборами акціонерів; Наглядовою радою; Правлінням; Ревізійною комісією.

Відповідно до Статуту, Загальні збори акціонерів Товариства є вищим органом Товариства. Товариство зобов'язане щорічно проводити Загальні збори акціонерів.

Наглядова рада є органом Товариства, який здійснює захист прав Акціонерів Товариства в межах компетенції, визначеної Статутом та законодавством, контролює та регулює діяльність Правління Товариства.

Колегіальним виконавчим органом Товариства, який здійснює керівництво її поточною діяльністю та організовує виконання рішень Загальних зборів акціонерів та Наглядової ради Товариства, є Правління Товариства. Правління вирішує питання пов'язані з поточною господарською діяльністю Товариства, за винятком тих що, віднесені законодавством України, Статутом, та/або іншими внутрішніми документами Товариства до компетенції Загальних зборів акціонерів товариства, Наглядової ради Товариства. Правління підзвітне Загальним зборам акціонерів та Наглядовій раді Товариства.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства, дочірніх підприємств, філій і представництв Товариства та проведення її перевірки здійснюється Ревізійною комісією Товариства, члени якої обираються Загальними зборами акціонерів виключно шляхом кумулятивного голосування з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, та/або з числа юридичних осіб – акціонерів у складі 4-х осіб, строком на п'ять років.

Товариство є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в банках.

Предмет і цілі діяльності, а також повноваження органів управління товариством визначаються Статутом.

На момент здійснення перевірки, в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України міститься наступна інформація про Товариство:

Повне найменування юридичної особи та скорочене у разі його наявності	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЗОТ" (ПЛАТ "АЗОТ")
Організаційно-правова форма	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
Назва юридичної особи	"АЗОТ"
Ідентифікаційний код юридичної особи	00203826
Місцезнаходження юридичної особи	18014, Черкаська обл., місто Черкаси, ВУЛИЦЯ ПЕРШОТРАВНЕВА, будинок 72
Перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі прізвище, ім'я, по батькові, якщо засновник – фізична особа; найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код юридичної особи, якщо засновник – юридична особа	ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ Код ЄДРПОУ засновника: 00032945 Адреса засновника: 01133, м.Київ, Печерський район, ВУЛИЦЯ КУТУЗОВА, будинок 18/9 Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 1056489794.50 КІНЦЕВИЙ БЕНЕФІЦІАРНИЙ ВЛАСНИК(КОНТРОЛЕР)-ФІРТАШ ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ,УКРАЇНА, М.КИЇВ ПЕЧЕРСЬКИЙ Р-Н ВУЛ.ПАНАСА МИРНОГО БУД.12 КВ.19
Дані про розмір статутного капіталу (статутного або складеного капіталу) та про дату закінчення його формування	Розмір (грн.): 1056489794.50 Дата закінчення формування: 01.07.2005
Види діяльності	Код КВЕД 20.15 Виробництво добрив і азотних сполук (основний); Код КВЕД 20.16 Виробництво пластмас у первинних формах; Код КВЕД 20.59 Виробництво іншої хімічної продукції, н. в. і. у.; Код КВЕД 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами; Код КВЕД 46.76 Оптова торгівля іншими проміжними продуктами; Код КВЕД 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах
Відомості про органи управління юридичної особи	ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Прізвище, ім'я, по батькові, дата обрання (призначення) осіб, які обираються (призначаються) до органу управління юридичної особи, уповноважених представляти юридичну особу у правовідносинах з третіми особами, або осіб, які мають право вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори та дані про наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи	СКЛЯРОВ ВІТАЛІЙ ЛЕОНІДОВИЧ - керівник з 15.04.2011; СКЛЯРОВ ВІТАЛІЙ ЛЕОНІДОВИЧ - підписант з 15.04.2011
Дата державної реєстрації, дата та номер	Дата державної реєстрації: 14.07.1994

запису в Єдиному державному реєстрі про включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу – у разі, коли державна реєстрація юридичної особи була проведена до набрання чинності Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців"	Дата запису: 14.07.2014 Номер запису: 1 026 120 0000 000004
Дані про відокремлені підрозділи юридичної особи	ПРЕДСТАВНИЦТВО ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АЗОТ" У МІСТІ КИЄВІ Код ЄДРПОУ ВП: 26345305 Місцезнаходження ВП: 01601, м. Київ, Печерський район, ВУЛИЦЯ МЕЧНИКОВА, БУДИНОК 2, ПОВЕРХ 28
Місцезнаходження реєстраційної справи	Департамент організаційного забезпечення Черкаської міської ради
Дата та номер запису про взяття та зняття з обліку, назва та ідентифікаційні коди органів статистики, Міндоходів, Пенсійного фонду України, в яких юридична особа перебуває на обліку:	ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ: Ідентифікаційний код органу: 21680000; Дата взяття на облік: 01.12.1993 МГУ ДФС - ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС З ОВП: Ідентифікаційний код органу: 39440996; Відомості про відомчий реєстр: (дані про взяття на облік як платника податків); Дата взяття на облік: 19.08.1993; Номер взяття на облік: Б-Н МГУ ДФС - ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС З ОВП: Ідентифікаційний код органу: 39440996; Відомості про відомчий реєстр: (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску); Дата взяття на облік: 01.01.1991; Номер взяття на облік: 2301002926/23014
Дані органів статистики про основний вид економічної діяльності юридичної особи, визначений на підставі даних державних статистичних спостережень відповідно до статистичної методології за підсумками діяльності за рік	Код КВЕД 20.15 Виробництво добрив і азотних сполук
Дані про реєстраційний номер платника єдиного внеску, клас професійного ризику виробництва платника єдиного внеску за основним видом його економічної діяльності	Дані про реєстраційний номер платника єдиного внеску: 2301002926/23014; Дані про клас професійного ризику виробництва платника єдиного внеску за основним видом його економічної діяльності: 38
Дата відкриття виконавчого провадження щодо юридичної особи (для незавершених виконавчих проваджень)	29-03-2017; 12-12-2016
Інформація про здійснення зв'язку з юридичною особою	Телефон 1: 36-00-82 Телефон 2: 0472-39-61-38 Адреса електронної пошти: mainoffice@azotcherkassy.net Факс: 0472-54-01-46 Веб сторінка: www.azot.cherkassy.net

Стан бухгалтерського обліку та звітності

Аудит проведено у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту №700, 701, 720. Щодо окремих компонентів фінансової звітності повідомляємо наступне:

Товариство самостійно здійснювало ведення бухгалтерського, податкового і статистичного обліку та формувало звітність відповідно до вимог законодавства України. Фінансовий рік Товариства збігається з календарним роком. За достовірність бухгалтерської звітності несе відповідальність керівництво Товариства.

Бухгалтерський облік ведеться за журнально-ордерною формою. Реєстрація операцій в реєстрах бухгалтерського обліку здійснювалась на підставі первинних документів.

Бухгалтерський облік здійснюється Керівником за допомогою програми «1С:Бухгалтерія».

За період, що перевірявся Товариство відповідно до вимог чинного законодавства дотримувалось наступних принципів обліку: обачність; повне висвітлення; автономність; послідовність; безперервність; нарахування та відповідність доходів і витрат; превалювання сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

Основні засади облікової політики Товариства систематизовані в Наказі Про організацію бухгалтерського обліку та облікової політики на ПАТ «АЗОТ» №64 від 28.02.2006 року зі змінами, а саме: Наказ №51 від 21.02.2007 року; Наказ №53 від 22.02.2008 року; Наказ №273 від 01.06.2011 року; Наказ №21 від 15.01.2014 року на виконання вимог Закону України від 16.07.99р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».

В періоді, що перевірявся, Товариство проводило щорічну інвентаризацію активів та зобов'язань, що підтверджують дані річного фінансового звіту, Наказ на про проведення річної інвентаризації №508 від 21.10.2016 року.

Ми звертаємо увагу на те, що тільки повний пакет фінансової звітності, який включає Консолідований Баланс та Консолідований Звіт про фінансові результати, Консолідований Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом), Консолідований Звіт про власний капітал та примітки до Консолідованої річної фінансової звітності може забезпечити достовірне відображення фінансового стану Товариства, результатів його операційної діяльності та руху грошових коштів згідно з СФЗ.

Стосовно наявності суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю та іншою інформацією (МСА 720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації в документах, що містять перевірену аудитором фінансову звітність»): Аудитори ознайомилися з іншою інформацією, оскільки існує можливий вплив на фінансову звітність невиявлених викривлень, які є не всеохоплюючими між перевіреною аудитором фінансовою звітністю та іншою інформацією, та не ставлять під сумнів достовірність перевіреної аудитором фінансової звітності товариства.

Ідентифікації та оцінки аудитором ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності (МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності»): отримані достатні та прийнятні аудиторські докази, що стосуються оцінених ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства, через розробку і застосування прийнятих дій у відповідь. Конкретні дії у відповідь на оцінку аудитором ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є проведена нами ідентифікація умов, а також оцінки класів операцій, залишків на рахунках, розкриття інформації та тверджень, на які вони можуть впливати.

Подій після дати балансу, які не знайшли відображення у фінансовій звітності, проте можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Товариства не відбувалось.

Значні правочини, в розумінні Закону України «Про акціонерні товариства» Товариство в 2016 році здійснювало у відповідності з діючим законодавством.

В цілому загальний стан бухгалтерського обліку можна оцінити як задовільний.

Облік основних засобів. Перевірка нарахування зносу. Облік незавершених капітальних інвестицій

Протягом періоду, що перевірявся, Товариство в своїй господарській діяльності використовувало основні засоби, які були оцінені достовірно та відповідно до критеріїв, визначених за міжнародним стандартом бухгалтерського обліку (IFRS) 16. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно.

Незавершене будівництво - це вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено, за вирахуванням накопиченого знецінення. Сюди відноситься вартість будівельних робіт, вартість машин та обладнання та інші прямі витрати.

Витрати на незначний ремонт та технічне обслуговування відносяться на витрати того фінансового періоду, в якому вони були понесені. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а замінені компоненти списуються.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливу вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Якщо існують будь-які ознаки знецінення, балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх роках, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж, відбулися зміни.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Амортизація основних засобів нараховується лінійним методом з метою розподілу їх первісної вартості за вирахуванням оціночної ліквідаційної вартості протягом строків їх експлуатації за такими нормами:

Строки експлуатації, років

Будівлі та споруди	від 20 до 50
Виробниче обладнання	від 4 до 20
Транспортні засоби	від 6 до 20
Офісні меблі та обладнання	від 2 до 10

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Товариство отримало б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку експлуатації.

Переоцінок основних засобів у перевіреному періоді не проводилось. Одиницею обліку основних засобів був окремий об'єкт. Вибірковою перевіркою порушень не встановлено.

Первісна вартість основних засобів становить на 01.01.2016р. – 2 739 175 тис. грн., станом на 31.12.2016р. – 2 759 604 тис. грн.

Знос основних засобів за даними Товариства становить на 01.01.2016р. – 1 496 748 тис.грн., на 31.12.2016р. – 1 556 830 тис.грн.

Вибірковою перевіркою порядку обліку Товариством незавершених капітальних інвестицій порушень не виявлено.

Розмір незавершених капітальних інвестицій станом на 01.01.2016р. - 302 633 тис.грн., станом на 31.12.2016р. – 296 938 тис.грн.

Облік матеріальних запасів

Запаси оцінюються за меншою з двох сум: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Вартість запасних частин та інших допоміжних матеріалів визначається за методом ідентифікованої собівартості, інших товарно-матеріальних запасів - середньозваженої собівартості. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, які розподілені на підставі нормальної виробничої потужності, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут.

Катализатори, які використовуються у процесі виробництва протягом більше одного року, відображаються у складі основних засобів і амортизуються за методом виробничих одиниць на основі норм споживання на тону виробленої продукції. Дорогоцінні метали і катализатори, які використовуються менше одного року, представлені у складі товарно-матеріальних запасів і списуються на виробничі витрати на основі норм споживання на тону виробленої продукції.

Переоцінка товарно-матеріальних цінностей не проводилась. Вибірковою перевіркою порушень не встановлено.

За даними обліку Товариства, станом на 01.01.2016р. вартість запасів складає 783 656 тис.грн., на 31.12.2016р. – 664 309 тис.грн.

Вартість чистих активів

Аудитором було здійснено розрахунок вартості чистих активів ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АЗОТ» на виконання Рішення Державної комісії з цінних паперів та Фондового ринку №485 від 17 листопада 2004 року «Методичні рекомендації щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств» на підставі даних Балансу станом на 31.12.2016 року:

Активи:	<i>Розділ 1 Активу Балансу:</i>	<i>1 708 172 тис.грн.</i>
	<i>Розділ 2 Активу Балансу:</i>	<i>3 027 496 тис.грн.</i>
Всього:		4 735 668 тис.грн.

Зобов'язання:	<i>Розділ 2 Пасиву Балансу</i>	<i>799 082 тис.грн.</i>
	<i>Розділ 3 Пасиву Балансу:</i>	<i>25 994 336 тис.грн.</i>
Всього:		26 793 418 тис.грн.

**Розрахунок вартості чистих активів: Активи - Зобов'язання = (4 735 668 – 26 793 418)
= - 22 057 750 тис.грн.**

Вартість чистих активів ПАТ «АЗОТ» станом на 31.12.2016 року має від'ємне значення та складає – (22 057 750) тис.грн., при статутному капіталі 1 056 490 тис.грн., що не відповідає вимогам п.3 ст. 155 Цивільного кодексу України яким передбачено: "Якщо після закінчення другого та кожного наступного фінансового року вартість чистих активів акціонерного товариства виявиться меншою від статутного капіталу, товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу та зареєструвати відповідні зміни до статуту у встановленому порядку. Якщо вартість чистих активів товариства стає меншою від мінімального розміру статутного капіталу, встановленого законом, товариство підлягає ліквідації".

Облік коштів та розрахунків. Ведення розрахункових операцій

Безготівкові розрахунки між Товариством та контрагентами здійснювались через уповноважені банки, згідно з договорами на розрахунково-касове обслуговування, шляхом перерахування коштів з рахунку платника на рахунок одержувача коштів. Розрахунки між Товариством та контрагентами здійснювались грошовими коштами на підставі укладених договорів.

Кошти з рахунків списувалися за платіжними дорученнями розпорядника коштів на підставі виставлених рахунків. Суми коштів, що зараховані або списані з розрахункового рахунку, відповідно, відображені в оборотній відомості та фінансовій звітності. Залишки коштів на розрахункових рахунках відповідають залишкам, відображеним в обліку по рахунку 31 "Рахунки в банках".

На поточних рахунках Товариства в банках на 01.01.2016р. обліковувалось – 10 147 тис.грн., на 31.12.2016р. – 59 942 тис.грн.

Облік заборгованості. Дебіторська та кредиторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку обліковується за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за мінусом резерву на знецінення.

Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Товариство отримало контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Товариство отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів та передплат виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку.

Передоплати показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

В ході вибіркової перевірки порядку визнання та обліку кредиторської та дебіторської заборгованості порушень не виявлено.

Товариство регулярно проводить аналіз дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Виходячи з наявного досвіду, Товариство використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли боржник зазнає фінансових труднощів, і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних дебіторів.

Розмір дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за даними Балансу станом на 01.01.2016р. склав 1 071 235 тис.грн., станом на 31.12.2016р. – 413 024 тис.грн..

Дебіторська заборгованість за виданими авансами станом на 01.01.2016р. становила 618 505 тис.грн., станом на 31.12.2016 року – 195 539 тис.грн. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом за даними Балансу Товариства складала станом на 01.01.2016р – 39 740 тис.грн., станом на 31.12.2016р. – 40 785 тис.грн.

Інша поточна дебіторська заборгованість обліковується за первинною вартістю та складає станом на 01.01.2016р. – 507 318 тис.грн., станом на 31.12.2016р. - 1 146 492 тис.грн.

Поточна кредиторська заборгованість за даними Балансу Товариства складалась з:

- за товари, роботи, послуги станом на 01.01.2016р. – 13 353 447 тис.грн, на 31.12.2016р. складає 15 390 925 тис.грн.;

- за розрахунками з бюджетом станом на 01.01.2016р. становила – 60 183 тис.грн., станом на 31.12.2016р. – 23 714 тис.грн.;

- за розрахунками з оплати праці станом на 01.01.2016р. становила – 1 803 тис.грн., станом на 31.12.2016р. – 29 887 тис.грн.;

- з одержаних авансів станом на 01.01.2016р. становила – 2 316 550 тис.грн., станом на 31.12.2016р. складала 1 774 309 тис.грн.;

- за розрахунками з акціонерами станом на 01.01.2016р. та станом на 31.12.2016р. становила – 9 150 тис.грн.

Поточні забезпечення за даними Балансу Товариства станом на 01.01.2016р. становили – 3 574 010 тис.грн., станом на 31.12.2016р. становили – 4 163 000 тис.грн.

Інші поточні зобов'язання станом на 31.12.2016 р. склали 2 983 448 тис.грн.

За даними обліку Товариства у нього відсутні прострочені зобов'язання щодо сплати податків та зборів, несплачених штрафних санкцій за порушення законодавства про фінансові послуги, у тому числі на ринку цінних паперів.

Власний капітал

Відповідно до обліку Товариства та Статуту, Статутний капітал Товариства - 1 056 489 794,50 грн. (один мільярд п'ятдесят шість мільйонів чотириста вісімдесят тисяч сімсот дев'яносто чотири гривні, п'ятдесят копійок), розподілений на 124 292 917 (сто двадцять чотири мільйони двісті дев'яносто дві тисячі дев'ятсот сімнадцять) простих іменних акцій, номінальною вартістю 8,5 гривень кожна.

За даними обліку Товариства Статутний капітал станом на 01.01.2016 року становить 1 056 490 тис.грн., наповнений повністю і протягом року був незмінним.

Власний капітал станом на 01.01.2016 року мав від'ємне значення та складав 19 474 644 тис.грн., станом на 31.12.2016 року – також від'ємне значення 22 057 750 тис.грн. За 2016 рік розмір власного капіталу зменшився на 2 583 106 тис.грн.

Облік фінансових результатів

Виручка від продажу товарів визнається у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Якщо Товариство погоджується доставити вантаж у конкретне місце, виручка визнається в момент передачі вантажу покупцю в зазначеному місці.

Виручка показується за вирахуванням ПДВ та знижок.

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманих коштів або коштів, які повинні бути отримані.

Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції включає закупівельні ціни, транспортні витрати, комісійні, пов'язані з договорами поставки, та інші відповідні витрати.

Фінансові доходи та витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, процентні витрати за довгостроковими зобов'язаннями за виплатами працівникам, амортизація дисконту по довгостроковій кредиторській заборгованості, процентні доходи від інвестованих коштів та прибутки і збитки від курсової різниці за депозитами та позиковими коштами. Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки. Процентні доходи визнаються за принципом нарахування з урахуванням ефективної доходності активу.

Непокритий збиток станом на 01.01.2016р. становить 17 816 559 тис.грн., станом на 31.12.2016р. становить – 19 943 218 тис.грн.

За 2016 рік Товариство отримало сукупний збиток в сумі 2 126 659 тис.грн.

Основні відомості про аудиторську фірму

Аудитор: товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародна група аудиторів»; код ЄДРПОУ 32621402; свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності №3265 видане згідно з рішенням Аудиторської палати України №127 від 25.09.2003р. Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів №303, серія П000303 від 12.11.2015р. Аудитор, що проводив аудиторську перевірку: Іванченко Ольга Сергіївна, сертифікат А №005016 від 26.12.2001 року. Місцезнаходження: м. Київ, вул. Артема, 58/2в, оф.27, пошта: o_ivanchenko@bk.ru, тел./факс: 501 2441.

Перевірка проведена у строк з 16.02.2017р. по 31.03.2017р. за місцезнаходженням Аудитора, згідно з умовами Договору від 16.02.2017р. Масштаб перевірки становить: документальним методом – 50%, розрахунково-аналітичним - 50% від загального обсягу документації.

Цей звіт має юридичну силу тільки в тому випадку, якщо він наданий цілком і використовується відповідно до мети, передбаченої договором Замовника з Аудиторською фірмою.

Аудитор обумовлює що він не зобов'язаний виконувати додаткову роботу, додатково давати офіційні пояснення і покази, якщо тільки немає попередньої і не буде наступної письмової згоди аудитора на це.

Аудитор не зобов'язаний поновлювати цей висновок, в тому числі й у випадку будь-яких змін після дати його надання.

Аудитор виконав аудиторську перевірку відповідно до припущень, що інформація, надана для перевірки, є достовірною та повною.

Генеральний директор ТОВ «Міжнародна група аудиторів» (сертифікат А.№005016)

/Іванченко О.С./

Із звітом ознайомлені від ПАТ «АЗОТ»:

Голова правління

_____ / Склярів В.Л. /

Головний бухгалтер

_____ / Катькало В.П. /

31 березня 2017 року
офіс №27 в буд. №58/2 по вулиці Артема в місті Києві

Публічне акціонерне товариство "Азот"

**Консолідована фінансова звітність
відповідно до Міжнародних стандартів
фінансової звітності та
звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2016 року

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Консолідована фінансова звітність за МСФЗ

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) (Форма 1)	1
Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (Форма 2)	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів (Форма 3)	5
Консолідований звіт про зміни в капіталі (Форма 4)	6

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	Публічне акціонерне товариство "Азот" та його діяльність	7
2	Умови, в яких працює Група	7
3	Основні принципи облікової політики	8
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	15
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	18
6	Нові положення бухгалтерського обліку	18
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	19
8	Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції	21
9	Фінансові інвестиції	22
10	Запаси	22
11	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість	23
12	Гроші та їх еквіваленти	24
13	Інші оборотні активи	25
14	Зареєстрований (пайовий) капітал та додатковий капітал	25
15	Позикові кошти	26
16	Пенсійні зобов'язання	27
17	Поточні забезпечення	29
18	Інші поточні зобов'язання	29
19	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	29
20	Витрати	30
21	Фінансові витрати	31
22	Податок на прибуток	31
23	Справедлива вартість фінансових інструментів	34
24	Умовні та інші зобов'язання	34
25	Управління фінансовими ризиками	36
26	Управління ризиком капіталу	38
27	Суттєві операції в негрошовій формі	38
28	Події після звітної дати	39

Публічне акціонерне товариство "Азот"
Консолідований звіт про фінансовий стан
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЗОТ"

Територія: Україна

Організаційно-правова форма господарювання: Публічне акціонерне товариство

Вид економічної діяльності: виробництво мінеральних добрив та сполук азоту

Середня кількість працівників: 4 101

Адреса, телефон: вул. Першотравнева 72, м. Черкаси

Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знака

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2015 р.	31 грудня 2016 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	810	590
первісна вартість		1001	15 818	15 289
накопичена амортизація		1002	(15 008)	(14 699)
Незавершені капітальні інвестиції	8	1005	302 633	296 938
Основні засоби	8	1010	1 242 427	1 202 774
первісна вартість		1011	2 739 175	2 759 604
знос		1012	(1 496 748)	(1 556 830)
Довгострокові фінансові інвестиції	9	1035	20 050	55 695
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	42	152 175
Усього за розділом I		1095	1 565 962	1 708 172
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	783 656	664 309
виробничі запаси		1101	505 892	509 083
незавершене виробництво		1102	152 618	84 245
готова продукція		1103	125 002	70 773
Товари		1104	144	208
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11	1125	1 071 235	413 024
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	618 505	195 539
з бюджетом		1135	39 740	40 785
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	507 318	1 146 492
Гроші та їх еквіваленти	12	1165	10 156	59 946
Готівка		1166	9	4
Поточні рахунки		1167	10 147	59 942
Інші оборотні активи	13	1190	214 731	507 401
Усього за розділом II		1195	3 245 341	3 027 496
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
		1200	-	-
Баланс		1300	4 811 303	4 735 668

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Публічне акціонерне товариство "Азот"
Консолідований звіт про фінансовий стан
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)
(продовження)

Пасив	Прим.	Код рядка	Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
			31 грудня 2015 р.		31 грудня 2016 р.
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	1 056 490		1 056 490
Додатковий капітал	14	1410	(1 518 885)		(1 975 332)
Непокритий збиток		1420	(17 816 559)		(19 943 218)
Вилучений капітал		1430	(1 195 690)		(1 195 690)
Усього за розділом I		1495	(19 474 644)		(22 057 750)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Пенсійні зобов'язання	16	1505	315 578		323 906
Довгострокові кредити банків	15	1510	385 429		475 176
Усього за розділом II		1595	701 007		799 082
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	15	1600	1 324 197		1 619 903
Поточна кредиторська заборгованість за:					
товари, роботи, послуги		1615	13 353 447		15 390 925
розрахунками з бюджетом		1620	60 183		23 714
розрахунками з оплати праці		1630	1 803		29 887
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів		1635	2 316 550		1 774 309
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з акціонерами		1640	9 150		9 150
Поточні забезпечення	17	1660	3 574 010		4 163 000
Інші поточні зобов'язання	18	1690	2 945 600		2 983 448
Усього за розділом III		1695	23 584 940		25 994 336
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-		-
Баланс		1900	4 811 303		4 735 668

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 31 березня 2017 року.

В.Л. Склярів
 Голова Правління

Д.В. Алексеєнко
 Директор з економіки та фінансів

В.П. Катяло
 Головний бухгалтер

(Handwritten signature)

Генеральний директор
 ТОВ «Міжнародна група аудиторів»

О.С. Іванченко

Публічне акціонерне товариство "Азот"
Консолідований звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЗОТ"

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2016 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19	2000	9 041 044	8 285 460
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2050	(7 599 474)	(5 832 845)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 441 570	2 452 615
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи		2120	30 729	56 346
Адміністративні витрати	20	2130	(339 457)	(355 110)
Витрати на збут	20	2150	(279 825)	(212 724)
Інші операційні витрати	20	2180	(2 453 186)	(6 366 778)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Збиток		2195	(1 600 169)	(4 425 651)
Інші фінансові доходи		2220	38 745	123 851
Фінансові витрати	21	2250	(576 011)	(1 415 604)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Збиток		2295	(2 137 435)	(5 717 404)
Витрати / (кредит) з податку на прибуток	22	2300	-	(10 481)
Чистий фінансовий результат:				
Збиток		2355	(2 137 435)	(5 727 885)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Інший сукупний дохід*		2445	10 776	(46 716)
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	10 776	(46 716)
Збиток та сукупний збиток (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	(2 126 659)	(5 774 601)

* Інший сукупний дохід складається з переоцінки пенсійних зобов'язань та не буде перенесений до прибутку чи збитку.

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за 2016 рік
 (продовження)
 Форма № 2

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	6 384 755	4 823 623
Витрати на оплату праці		2505	321 440	303 489
Відрахування на соціальні заходи		2510	61 964	115 743
Амортизація		2515	141 480	175 928
Інші операційні витрати		2520	3 762 303	7 348 674
Разом		2550	10 671 942	12 767 457

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року (скориговано)
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	14	2600	99 310 040	99 310 040
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	99 310 040	99 310 040
Чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2610	(21.52)	(57.68)
Скоригований чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2615	(21.52)	(57.68)
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

* суми наведені у гривнях

Затверджено до вилучення Правлінням та підписано від його імені 31 березня 2017 року.

Л.В. Склярів
 Голова Правління

Д.В. Алексеєнко
 Директор з економіки та фінансів

В.П. Катяло
 Головний бухгалтер

Генеральний директор
 ТОВ «Міжнародна група аудиторів»

О.С. Іванченко

Підприємство: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЗОТ"
 Консолідований звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
 за 2016 рік

Форма № 3

Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	Видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Збиток до оподаткування	3500		2 137 435	-	5 717 404
Коригування на:					
Знос та амортизацію необоротних активів	3505	141 480	X	175 928	X
Збільшення (зменшення) забезпечень	3510	-	-	-	-
Нереалізований прибуток (збиток) від курсової різниці	3515	2 155 306	-	5 392 253	-
Прибуток (збиток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	421 511	-	1 864 989	-
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	-	78 832	-	3 657 979
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	-	198 146	1 723 204	-
Рух коштів у результаті операційної діяльності	3570	303 884	-	-	219 009
Податок на прибуток сплачений	3580	X	-	X	10 492
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	303 884	-	-	229 501
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від отриманих відсотків	3215	1 840	X	4 544	X
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	X	32 898	X	-
Витрачання на придбання основних засобів	3260	X	117 136	X	88 295
Інші платежі	3290	X	-	X	849
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	3295	-	148 194	-	84 600
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Отримання позик	3305	-	X	-	X
Погашення позик	3350	X	79 081	X	68 900
Витрачання на сплату відсотків	3360	X	30 713	X	154 244
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	3395	-	109 794	-	223 144
Чисте збільшення (зменшення) грошей та їх еквівалентів	3400	45 896	-	-	537 245
Гроші та їх еквіваленти на початок року	3405	10 156	X	547 187	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	3 894	-	214	-
Гроші та їх еквіваленти на кінець року	3415	59 946	X	10 156	X

Суттєві операції у негрошовій формі розкриті в Примітці 27.

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 31 березня 2017 року.

Л.В. Склярів
 Голова Правління

Д.В. Алексеєнко
 Директор з економіки та фінансів

В.П. Катькало
 Головний бухгалтер

Генеральний директор
 ТОВ «Міжнародна група аудиторів»

О.С. Іванченко

Публічне акціонерне товариство "Азот"
Консолідований звіт про зміни в капіталі
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЗОТ"

Консолідований звіт про зміни в капіталі

за 2016 рік

Форма № 4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Непокритий збиток	Вилучений капітал	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8
Залишок на початок року	4000	1 056 490	-	(1 518 885)	(17 816 559)	(1 195 690)	(19 474 644)
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1 056 490	-	(1 518 885)	(17 816 559)	(1 195 690)	(19 474 644)
Чистий збиток за звітний період	4100	-	-	-	(2 137 435)	-	(2 137 435)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	10 776	-	10 776
Вилучення з капіталу:							
Вилучення з капіталу	4240	-	-	(456 447)	-	-	(456 447)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(456 447)	(2 126 659)	-	(2 583 106)
Залишок на кінець року	4300	1 056 490	-	(1 975 332)	(19 943 218)	(1 195 690)	(22 057 750)

Консолідований звіт про зміни в капіталі

за 2015 рік

Форма № 4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Непокритий збиток	Вилучений капітал	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8
Залишок на початок року	4000	1 056 490	-	2 055 606	(12 041 958)	(1 195 690)	(10 125 552)
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1 056 490	-	2 055 606	(12 041 958)	(1 195 690)	(10 125 552)
Чистий збиток за звітний період	4100	-	-	-	(5 727 885)	-	(5 727 885)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	(46 716)	-	(46 716)
Вилучення з капіталу:							
Вилучення з капіталу	4240	-	-	(3 574 491)	-	-	(3 574 491)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(3 574 491)	(5 774 601)	-	(9 349 092)
Залишок на кінець року	4300	1 056 490	-	(1 518 885)	(17 816 559)	(1 195 690)	(19 474 644)

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 31 березня 2017 року.

Л.В. Склярів
Голова Правління

Д.В. Алексєнко
Директор з економіки та фінансів

В.П. Катякало
Головний бухгалтер

Генеральний директор
ТОВ «Міжнародна група аудиторів»

О.С. Іванченко

1 Публічне акціонерне товариство "Азот" та його діяльність

Публічне акціонерне товариство "Азот" (далі – "Компанія") є українським публічним акціонерним товариством, яке було засноване у 1964 році як державне підприємство. У 1994 році воно було перетворене у відкрите акціонерне товариство в межах програми приватизації в Україні.

Компанію та всі її дочірні підприємства (далі разом – "Група") контролює PLG UA (Кіпр). Фактичною материнською компанією Компанії є Ostchem Holding Limited (далі – "Ostchem"), а кінцевим власником є пан Дмитро Фірташ.

Основна діяльність Групи – виробництво хімічної продукції, включаючи аміак та аміачну продукцію, сечовину та інші мінеральні добрива. Ця продукція реалізується в Україні та за кордоном. Виробничі потужності Групи розташовані в Україні.

Багато операцій Групи здійснюються з пов'язаними сторонами (Примітка 7).

Юридична адреса Компанії та основне місце ведення її господарської діяльності: вул. Першотравнева (Героїв Холодного Яру) 72, місто Черкаси, 18014, Україна.

2 Умови, в яких працює Група

Нестабільність політичної та економічної ситуації, що почалась у 2013 році та триває, призвела до погіршення стану державних фінансів, волатильності фінансових ринків, неліквідності ринків капіталу, підвищення темпів інфляції та девальвації національної валюти по відношенню до основних іноземних валют та продовжувалась у 2016 році, хоча й в меншій мірі ніж в 2014-2015 роках.

Офіційний темп інфляції в Україні протягом 2016 року уповільнився та склав приблизно 12% (річний темп інфляції за 2015 рік сягнув 43%), в той час як ВВП збільшився на 1% (після падіння на 10% у 2015 році).

Девальвація національної валюти протягом 2016 року була помірною. Станом на дату цього звіту офіційний обмінний курс гривні по відношенню до долара США становив 26,98 гривні за 1 долар США порівняно з 27,19 гривень за 1 долар США на 31 грудня 2016 року (на 31 грудня 2015 року – 24,00 гривні за 1 долар США). В 2016 році Національний Банк України («НБУ») зробив певні кроки для послаблення обмежень валютного контролю, що були впроваджені в 2014–2015 роках. Зокрема, обов'язковий продаж визначеної частини надходжень іноземної валюти було знижено з 75% до 65% після 9 червня 2016 року. Період погашення заборгованості за експортно імпорними контрактами було збільшено з 90 до 120 днів починаючи з 28 липня 2016 року. Також починаючи з 13 червня 2016 року НБУ дозволив українським компаніям виплачувати дивіденди нерезидентам з лімітом у сумі 5 мільйонів доларів на місяць.

НБУ подовжував дію цих обмежень декілька разів протягом 2015 та 2016 років та поточні обмеження діють до їх відміни НБУ (з деякими невеликими виключеннями, включаючи обов'язкову конвертацію надходжень іноземної валюти, що припиняють дію 16 червня 2017 року). МВФ продовжував підтримку українського уряду за 4 річною програмою фінансування (EFF), затвердженою у березні 2015 року, надавши третій транш в сумі близько 1 мільярда доларів у вересні 2016 року. Подальше надання траншів МВФ залежить від проведення урядом України реформ та інших факторів економічного, правового та політичного характеру.

Банківська система залишається вразливою через недостатню капіталізацію, низьку якість активів, викликану економічною ситуацією, знецінення національної валюти та інші фактори.

Конфлікт на сході України що почався навесні 2014 року ще не вирішено. Однак, з моменту підписання угоди про припинення вогню в лютому 2015 року не було суттєвої подальшої ескалації конфлікту. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

1 січня 2016 року набула чинності угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Відразу після цього російська влада ввела торговельне ембарго на ряд ключових українських експортних товарів. У відповідь уряд України впровадив аналогічні заходи, спрямовані проти російських товарів.

Незважаючи на певне покращення у 2016 році, остаточний результат політичної та економічної кризи в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Групи.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця консолідована фінансова звітність ("фінансова звітність") підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості.

Основа консолідації. Дочірні компанії консолідуються з дати, коли контроль над чистими активами та операціями придбаної компанії фактично переданий Групі. Консолідація не припиняється до моменту втрати контролю над цими компаніями. Вважається, що Група контролює дочірню компанію, якщо вона володіє, прямо чи непрямо через свої дочірні компанії, більше ніж половиною акцій з правом голосу цієї компанії, крім випадків, коли можливо довести, що таке володіння не забезпечує контроль. Контроль також існує, якщо Група має можливість відповідно до договірної угоди управляти фінансовою та операційною політикою компанії для отримання вигод від її діяльності.

Внутрішньогрупові операції, доходи та витрати, а також нереалізовані прибутки та збитки за внутрішньогруповими операціями при консолідації повністю виключаються.

Частка неконтролюючих акціонерів – це частка у капіталі дочірньої компанії, яка не належить материнській компанії прямо чи непрямо.

Зміни у частці власності у материнській компанії без втрати контролю обліковуються як операція з капіталом.

Валюта представлення. Ця консолідована фінансова звітність представлена у національній валюті України, українській гривні, з округленням усіх сум до найближчої тисячі, за винятком показників прибутковості акцій.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою компаній Групи є українська гривня - валюта первинного економічного середовища, в якому працюють компанії Групи.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків за операціями і переоцінки монетарних активів та зобов'язань, визнаються у складі прибутку чи збитку.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум та залишків за операціями в іноземній валюті, були такими:

В українських гривнях	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Обмінний курс гривні до долара США на кінець року	27,19	24,00
Середній обмінний курс гривні до долара США	25,54	21,83

Іноземна валюта може бути конвертована в українську гривню та гривня в іноземну валюту за курсом обміну, на який впливає Національний банк України. Точний курс обміну, за яким Група може обмінювати валюту, залежить від переговорів з її комерційними банками та ситуативного балансу попиту та пропозиції на міжбанківському валютному ринку.

Звітність за сегментами. Група здійснює свою діяльність в одному сегменті - виробництво

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

мінеральних добрив.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація фінансових активів. Фінансові активи відносяться до категорії кредитів і дебіторської заборгованості, та фінансових активів, утримуваних для продажу.

Класифікація фінансових зобов'язань. Група відносить свої фінансові зобов'язання у категорію фінансових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву знецінення, якщо необхідно.

Незавершене будівництво - це вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено, за вирахуванням накопиченого знецінення. Сюди відноситься вартість будівельних робіт, вартість машин та обладнання та інші прямі витрати.

Витрати на незначний ремонт та технічне обслуговування відносяться на витрати того фінансового періоду, в якому вони були понесені. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а замінені компоненти списуються.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливу вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Якщо існують будь-які ознаки знецінення, балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх роках, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж, відбулися зміни.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Амортизація основних засобів нараховується лінійним методом з метою розподілу їх первісної вартості за вирахуванням оціночної ліквідаційної вартості протягом строків їх експлуатації за такими нормами:

	Строки експлуатації, років
Будівлі та споруди	від 20 до 50
Виробниче обладнання	від 4 до 20
Транспортні засоби	від 6 до 20
Офісні меблі та обладнання	від 2 до 10

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Група отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку експлуатації.

Податки на прибуток. Податки на прибуток відображені у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке було чинним або практично набуло чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, крім випадків, коли вони відносяться до операцій, визнаних у складі іншого сукупного доходу чи безпосередньо у складі капіталу, в тому ж чи іншому періоді.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди. Оподатковувані прибутки та збитки базуються на оціночних розрахунках, якщо фінансова звітність затверджується до випуску до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітної періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Запаси. Запаси оцінюються за меншою з двох сум: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Вартість запасних частин та інших допоміжних матеріалів визначається за методом ідентифікованої собівартості, інших товарно-матеріальних запасів - середньозваженої собівартості. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, які розподілені на підставі нормальної виробничої потужності, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут.

Каталізатори. Каталізатори, які використовуються у процесі виробництва протягом більше одного року, відображаються у складі основних засобів і амортизуються за методом виробничих одиниць на основі норм споживання на тону виробленої продукції. Дорогоцінні метали і каталізатори, які використовуються менше одного року, представлені у складі товарно-матеріальних запасів і списуються на виробничі витрати на основі норм споживання на тону виробленої продукції.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку обліковується за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за мінусом резерву на знецінення.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Група отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Група отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів та передплат виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку.

Передоплати показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку у результаті настання однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і впливають на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Група визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), вона відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Група при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на основі яких визначається наявність об'єктивних ознак знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- контрагент зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Групою фінансова інформація контрагента;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації контрагента;
- платоспроможність контрагента погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які впливають на діяльність контрагента.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів контрагента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву в сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву збитків від знецінення. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку.

Податок на додану вартість. ПДВ стягується за двома ставками: 20% при продажу на внутрішньому ринку та імпорті товарів, робіт чи послуг та 0% при експорті товарів чи наданні послуг. Зобов'язання платника ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованій за звітний період, і виникає на дату відвантаження товарів клієнту чи на дату отримання оплати від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Кредит з ПДВ – це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов'язання з ПДВ за звітний період.

Право на кредит з ПДВ виникає у момент отримання податкової накладної з ПДВ. ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Поточні фінансові інвестиції. Поточні фінансові інвестиції, які складаються зі строкових депозитів з початковим терміном погашення більше трьох місяців спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за мінусом резерву на знецінення.

Гроші та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів у касі, депозитів та інших короткострокових ліквідних інвестицій з первісним терміном не більше трьох місяців. Еквіваленти грошових коштів обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень (за вирахуванням витрат на проведення операції) та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Групі існує безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням принаймні на 12 місяців після звітної дати.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Витрати за позиковими коштами, які безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом активу, для підготовки якого до запланованого використання чи продажу обов'язково необхідний тривалий період часу (кваліфікаційний актив), капіталізуються у вартості такого активу.

Капіталізація починається, якщо Група (а) несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом, (б) несе витрати за позиковими коштами та (в) здійснює діяльність, яка необхідна для підготовки активу до його запланованого використання.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Група капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби вона не здійснювала капітальні витрати у зв'язку із кваліфікаційним активом. Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Групи (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового розміщення цих позикових коштів.

Фінансові гарантії (поручительства). Фінансові гарантії (поручительства) – це безвідкличні договори, що вимагають від Групи здійснення визначених платежів для відшкодування збитків власнику гарантії (поручительства), понесених у випадку, якщо відповідний дебітор не здійснив своєчасно платіж за умовами боргового інструмента. Фінансові гарантії (поручительства) спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку дії гарантії (поручительства). Станом на кінець кожного звітного періоду гарантії (поручительства) оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) суми первісного визнання за мінусом накопиченої амортизації, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання отримувача гарантії станом на кінець звітного періоду.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і спочатку визнається за справедливою вартістю,

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються за первісно одержаними сумами, за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це нефінансові зобов'язання, які визнаються, коли Група має юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті минулих подій, існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання потрібно буде вилучити ресурси, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Коли існують декілька схожих зобов'язань, ймовірність того, що для їх погашення знадобиться відтік грошових коштів, визначається для всього класу таких зобов'язань.

Коли Група очікує, що резерв буде відшкодовано, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається окремим активом і лише у випадку, якщо існує цілковита впевненість, що відшкодування буде отримано.

Резерви оцінюються за поточною вартістю витрат, що, як очікується, будуть необхідними для погашення зобов'язань, із використанням процентної ставки (до оподаткування), яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризику, притаманні зобов'язанню. Збільшення резерву з плином часу визнається як процентні витрати.

Оперативна оренда. У випадках, коли Група виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Групі, загальна сума орендних платежів відноситься на прибуток чи збиток за рік рівними частинами протягом строку оренди. Строк оренди – це строк дії укладеного орендарем договору про нескасовувану оренду активу, а також будь-який подальший строк після закінчення строку дії договору, протягом якого орендар може, на свій власний розсуд, продовжувати оренду цього активу, здійснюючи чи не здійснюючи орендні платежі, тоді як у момент початку оренди існує об'єктивна впевненість у тому, що орендар має намір реалізувати своє право оренди.

Визнання доходів. Виручка від продажу товарів визнається у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Якщо Група погоджується доставити вантаж у конкретне місце, виручка визнається в момент передачі вантажу покупцю в зазначеному місці.

Виручка показується за вирахуванням ПДВ та знижок.

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманих коштів або коштів, які повинні бути отримані.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції включає закупівельні ціни, транспортні витрати, комісійні, пов'язані з договорами поставки, та інші відповідні витрати.

Фінансові доходи та витрати. Фінансові доходи та витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, збитки від дострокового погашення кредитів, процентні доходи від інвестованих коштів, доходи від виникнення фінансових інструментів та прибутки і збитки від курсової різниці за депозитами та позиковими коштами.

Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки. Процентні доходи визнаються за принципом нарахування з урахуванням ефективної доходності активу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Винагороди працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до Пенсійного фонду України, оплачувані річні відпустки та лікарняні, а також премії нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. Крім того, Група бере участь у державному пенсійному плані із встановленими виплатами, який передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на робочих місцях зі шкідливими та небезпечними для здоров'я умовами. Група також здійснює одноразові виплати при виході на пенсію на певних умовах. Зобов'язання, визнане у звіті про фінансовий стан у зв'язку з пенсійним планом із встановленими виплатами, є поточною вартістю зобов'язання за планом із встановленими виплатами на звітну дату за мінусом коригування на невизнаний актуарний прибуток або збиток та вартість послуг у минулих періодах. Зобов'язання за встановленими виплатами розраховується щороку незалежними актуаріями за методом прогнозованої умовної одиниці. Поточна вартість зобов'язання за пенсійним планом із встановленими виплатами визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням процентних ставок по високоліквідних облігаціях, деномінованих у тій же валюті, в якій будуть здійснені виплати, і строки до погашення яких приблизно дорівнюють строку відповідних пенсійних зобов'язань. Актуарні прибутки та збитки, що виникають внаслідок минулих коригувань та змін в актуарних припущеннях, відносяться на інший сукупний дохід за дебетом або кредитом. Вартість минулих послуг визнається безпосередньо у складі прибутку чи збитку. Витрати, пов'язані з відповідними виплатами, крім процентних витрат, включаються до складу собівартості реалізованої продукції. Процентні витрати включаються до складу фінансових витрат.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. Таке право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутньої події та (б) повинне мати юридичну силу виконання в усіх наступних обставинах: (i) у ході нормального ведення бізнесу, (ii) у разі невиконання зобов'язань з платежів (події дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Прибуток на акцію. Прибуток на акцію розраховується шляхом поділу прибутку або збитку, що належить акціонерам Групи, на середньозважену кількість акцій з участю в обігу протягом звітного року.

Зареєстрований (пайовий) капітал. Прості акції, які обліковуються за номінальною вартістю, класифіковані як зареєстрований (пайовий) капітал. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, обліковуються як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості отриманої винагороди над номінальною вартістю випущених акцій представлено як додатковий капітал у складі власного капіталу. У додатковому капіталі були також враховані коригування зареєстрованого (пайового) капіталу для відображення впливу періоду, коли Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою, додаткові внески від власника та виплати власнику, окрім дивідендів.

Операції, визнані у капіталі. Очікується, що операції між непов'язаними сторонами – це операції обміну за однаковою справедливою вартістю. Група час від часу здійснює операції з її материнською компанією Ostchem Holding Limited або з її дочірніми компаніями, які діють в якості власника, за нерівнозначною справедливою вартістю. Група обліковує ефект таких операцій безпосередньо у складі капіталу як внески або вилучення з капіталу акціонером відповідно до їх суті.

Зміни у форматі представлення фінансової звітності. Протягом 2016 року Група змінила представлення фінансових гарантій визнаних в консолідованому звіті про фінансовий стан. Група вважає, що така зміна передає більш надійну та доречну інформацію. Відповідно до МСА 8, зміна

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

представлення була зроблена ретроспективно та порівняльні дані були скориговані відповідним чином.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Далі наведено вплив зміни представлення станом на 31 грудня 2015 року:

	Сума до зміни представлення	Зміна представлення	Сума після зміни представлення
Поточні забезпечення	21 911	3 552 099	3 574 010
Інші поточні зобов'язання	6 497 699	(3 552 099)	2 945 600

Виправлення помилок попередніх років. Відповідно до МСБО «Прибуток на акцію», прибуток на акцію розраховується на основі середньозваженої кількості акцій в обігу, скоригованої на кількість викуплених акцій. В консолідованій фінансовій звітності Групи за 2015 рік чистий та скоригований чистий збиток на одну просту акцію було розраховано виходячи з загальної кількості випущених акцій, яка включала 24 982 877 викуплених акцій ПАТ «Азот» (Примітка 14). В 2016 році Група виправила цю помилку. Відповідно, порівняльна інформація у вказаній консолідованій фінансовій звітності була трансформована для коригування сум, розкритих у попередній звітності.

Вплив коригування помилки наведено у таблиці нижче:

	У попередній звітності за 2015 рік	Вплив виправлення помилок	Скориговано за 2015 рік
Середньорічна кількість простих акцій	124 292 917	(24 982 877)	99 310 040
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	124 292 917	(24 982 877)	99 310 040
Чистий збиток на одну просту акцію *	(46.08)	(11.60)	(57.68)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію*	(46.08)	(11.60)	(57.68)

* суми наведені у гривнях

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за поточних обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які мають найбільший вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Знецінення основних засобів. На кожен звітну дату керівництво оцінює наявність ознак знецінення активу. Якщо такі ознаки наявні, Група оцінює суму відшкодування активу. Сума відшкодування активу є більшою із двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за мінусом витрат на реалізацію, або вартості від його використання. Сума відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів і таке надходження коштів, в основному, не залежить від інших активів або груп активів. Це передбачає розрахунок вартості від використання одиниць, що генерують грошові кошти, на які віднесено актив. Розрахунок вартості від використання вимагає від Групи розрахунку очікуваних майбутніх грошових потоків від одиниці, що генерує грошові кошти, а також вибору доцільної ставки дисконту для розрахунку теперішньої вартості цих грошових потоків.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

На 31 грудня 2016 керівництво Групи визнає існування ознак знецінення основних засобів та незавершених капітальних інвестицій. МСБО 36 "Знецінення активів" вимагає від керівництва проводити тестування на знецінення, коли такі ознаки існують. У грудні 2016 керівництво розпочало тест на знецінення та зрозуміло, що багато з факторів, що входять у модель грошових потоків для визначення теперешньої вартості основних засобів, схильні до високого рівня волатильності та невизначеності, в основному через політичну та економічну ситуацію в Україні, як описано у Примітці 2 "Умови, в яких працює Група". Керівництво вважає, що використання таких припущень зробить некоректним тест на знецінення та не слугуватиме його меті. Таким чином, керівництво вирішило відкласти завершення тестування на знецінення до того часу, коли волатильність та невизначеність стосовно основних припущень зменшиться до прийнятого рівня.

Оцінка знецінення, проведена станом на 31 грудня 2015 року, не призвела до виникнення збитку від знецінення.

У поданій нижче таблиці узагальнені основні припущення, на основі яких керівництво склало прогнози грошових потоків для проведення тестування основних засобів на предмет знецінення станом на 31 грудня 2015 року:

Закупівельна ціна природного газу	Еквівалент 220 доларів США/м ³
Курси обміну гривні на долар США	26,00 гривні за 1 долар США
Ставка дисконту після оподаткування	25,35% у 2016 році; 24,98% у 2017 році та 24,86% у 2018 році та наступних роках
Закупівельна ціна добрив (середня ціна на аміачну селітру та сечовину)	5,672 тисячі гривень за тону у 2016 році, зростання з урахуванням темпів інфляції у 2017 році та наступних роках
Обсяги виробництва:	
• аміачна селітра	879,600 тон
• сечовина	657,200 тон

Станом на 31 грудня 2015 року в рамках оцінки майбутніх грошових потоків найважливішим припущенням була ціна на природний газ. За оцінкою керівництва, зростання закупівельної ціни природного газу вище 288 доларів США призведе до перевищення балансової вартості основних засобів Групи над їхньою вартістю відшкодування, виходячи з припущення про незмінність всіх інших припущень. Станом на 31 грудня 2015 року керівництво вважало, що обґрунтовано можлива зміна будь-якого з інших основних припущень не призведе до суттєвого перевищення балансової вартості основних засобів Групи над їхньою вартістю відшкодування.

Визнання ПДВ активу. Відповідно до діючого Податкового Кодексу України, зобов'язання платника ПДВ виникає на дату відвантаження товарів клієнту чи на дату отримання оплати від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Кредит з ПДВ виникає у момент отримання податкової накладної. Також, згідно змін податкового законодавства з 1 січня 2017 року, платники податку, які постачають теплову енергію, природний газ, надають послуги з транспортування та/або розподілу природного газу, водопостачання, та деякі інші послуги визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом, тобто після отримання грошових коштів. Відповідно, в разі купівлі зазначених послуг, Група отримує податкові накладні з ПДВ після сплати постачальнику за такі послуги. Крім того, законодавство визначає, що податкові накладні мають бути зареєстровані та включені до складу податкового кредиту платником податку в термін 365 днів з дати їхнього складання, після чого платник податку

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

втрачає право віднести ПДВ за такими деклараціями на податковий кредит.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року Група має суттєві суми кредиторської заборгованості за послуги з постачання електроенергії та відповідного активу з ПДВ за неотриманими податковими накладними. Керівництво використовує оцінки та судження для визначення можливості та періоду використання зазначеного активу з ПДВ. За оцінкою керівництва, уся сума ПДВ в розмірі 192 918 тисяч гривень без належним чином оформлених податкових накладних буде відшкодована, оскільки керівництво планує в майбутньому погасити заборгованість за надану електроенергію і таким чином отримати необхідні податкові документи. Керівництво здійснило оцінку поворотності таких активів і визнало, що приблизно 80% від усієї суми такого ПДВ активу буде реалізовано у період після 1 року з дати балансу.

Пенсійні зобов'язання та інші винагороди працівникам. Керівництво оцінює пенсійні зобов'язання та інші винагороди працівникам з використанням методу прогнозованої умовної одиниці на основі актуарних припущень, що базується на усій наявній у керівництва інформації про змінні величини, які визначають остаточну вартість виплати пенсій та інших винагород працівникам. Оскільки пенсійний план входить до компетенції державних органів, у Групі не завжди є доступ до усієї необхідної інформації. Внаслідок цього судження про те, чи виїде співробітник достроково на пенсію та коли це відбудеться, чи буде Група зобов'язана фінансувати пенсії колишніх співробітників залежно від того, чи продовжує колишній співробітник працювати у небезпечних умовах, а також про ймовірність того, що співробітники будуть переведені з пенсійної програми, яка фінансується державою, на пенсійну програму, яка фінансується Групою, можуть мати значний вплив на суму зобов'язань з пенсійного забезпечення. Розрахунок поточної вартості пенсійних зобов'язань залежить від ряду факторів, що визначаються на основі актуарних розрахунків з використанням цілого ряду припущень. Основні припущення, використані при визначенні чистих витрат (доходів) за пенсійними зобов'язаннями, включають ставку дисконтування та очікуване збільшення заробітної плати. Будь-які зміни у цих припущеннях матимуть вплив на балансову вартість пенсійних зобов'язань, як розкрито у аналізі чутливості у примітці 16. З огляду на відсутність довгострокових високоліквідних корпоративних облігацій, випущених у гривнях, для оцінки прийнятної ставки дисконтування необхідні суттєві професійні судження. В Україні не існує широкого ринку високоякісних корпоративних облігацій, тому у якості джерела ставки дисконтування на кінець звітного періоду використовується ринкова доходність по державних облігаціях. Валюта та строк дії державних облігацій узгоджується з валютою та очікуваним строком зобов'язань за планом зі встановленими виплатами. У Примітці 16 описані ключові припущення та аналіз чутливості до зміни ключових припущень.

Фінансові гарантії (поручительства). У жовтні 2013 року Компанія стала стороною безвідкличного договору поруки. Порука у сумі 850 мільйонів доларів США була надана на користь банку, що видав кредит материнській компанії Компанії, Ostchem Holding Limited. Порука є солідарною гарантією виплати банку Компанією та трьома іншими дочірніми компаніями Ostchem Holding Limited у разі понесення банком кредитних збитків за кредитом наданим Ostchem Holding Limited. Відповідно до договору максимальна сума виплати за фінансовою гарантією для Групи обмежена в сумі 148 мільйонів доларів США.

Беручи до уваги фінансовий стан Ostchem Holding Limited, у 2014 році керівництво визнало поточне забезпечення за цією гарантією та продовжує його визнавати станом на 31 грудня 2014 року, 2015 року та 2016 року. Керівництво визнає, що банк може вимагати погашення повної суми зобов'язань Ostchem або будь-яку його частину. Оскільки максимальна сума виплат за порукою для Групи обмежена 148 мільйонами доларів США, керівництво дійшло висновку, що за існуючих обставин найбільш доцільним буде визнання суми 148 мільйонів доларів США.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Цей підхід був узгоджений з керівництвом Ostchem Holding Limited, Група створила резерв у сумі еквівалентній 148 мільйонів, а інші три дочірні компанії Ostchem створили резерв у сумі 234 мільйони доларів США кожна.

Визнана сума - це оцінка керівництвом суми зобов'язання за порукою станом на кінець відповідних періодів, зроблена, виходячи з усієї наявної в нього інформації.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Оцінка дебіторської заборгованості за операціями з іншими компаніями Групи «Ostchem». Керівництво проводить аналіз кожної суми дебіторської заборгованості від компаній Групи «Ostchem» окремо. У тих випадках, коли спостерігається значний дефіцит оборотного капіталу або інші ознаки кредитного ризику, керівництво визнає дебіторську заборгованість від таких компаній лише у частині, що не перевищує кредиторській заборгованості перед тією самою юридичною особою.

Різниці, що перевищують відповідну суму кредиторської заборгованості, включаються до резерву сумнівних боргів та визнаються у капіталі, як описано у Примітці 11. Подальше сторно такого резерву відображається в обліку як внески акціонерів у капітал.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Наступні нові стандарти та зміни до стандартів, які стосуються консолідованої фінансової звітності Групи, вступили в силу для фінансових періодів, що починаються 1 січня 2016 року та після цієї дати, але не мали суттєвий вплив на фінансову звітність Групи:

- *Зміни МСБО 1 відповідно до Ініціативи з покращення якості розкриття інформації* (випущені 18 грудня 2014 року та застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати);
- *Щорічні удосконалення МСФЗ 2012 - 2014 року* (випущені 25 вересня 2014 та застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати);
- *Зміни МСБО 16 та МСБО 38: роз'яснення методів нарахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів* (випущені 12 травня 2014 року та застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2016 року або після цієї дати).

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Були випущені наступні нові стандарти, які стосуються діяльності Групи, проте які ще не вступили в силу для фінансових періодів, що починаються 1 січня 2016 року та після цієї дати:

- *МСФЗ 9: Фінансові інструменти* (випущений в червні 2014 року та вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати);
- *МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами»* (випущений 28 травня 2014 року та вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати);
- *МСФЗ 16 «Оренда»* (випущений 13 січня 2016 року та вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати);
- *Щорічні удосконалення МСФЗ 2014 - 2016 року* (випущені 8 грудня 2016 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати для МСФЗ 12 та з 1 січня 2018 року або після цієї дати для МСФЗ 1 та МСБО 28);

- *Визнання вістрочених податкових активів на нереалізованих збитках - Зміни МСФЗ 12* (випущені 19 січня 2016 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати);
- *Ініціатива з розкриття інформації - Зміни МСБО 7* (випущені 29 січня 2016 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати);
- *Зміни до МСФЗ 15: Виручка за договорами з клієнтами* (випущені 12 квітня 2016 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати);

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- *КТМФЗ 22 – Операції в іноземній валюті та передплата відшкодування* (випущені 8 грудня 2016 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).

Наразі Група оцінює потенційний вплив перелічених вище стандартів на консолідовану фінансову звітність, проте зараз не очікується, що цей вплив буде істотним, крім МСФЗ 16, ефект якого може бути суттєвим. МСФЗ 16 вимагає від керівництва Групи визнавати в консолідованому балансі активи, які було взято в операційну оренду та відповідні орендні зобов'язання. Керівництво розпочало розрахункову оцінку впливу цього нового стандарту, яку буде завершено до 1 січня 2018 року. Керівництво планує застосовувати МСФЗ 16 ретроспективно з визнанням кумулятивного ефекту початку застосування стандарту станом на дату початку застосування.

Група ретельно проаналізувала вимоги МСФЗ 15 та дійшла попереднього висновку, що стандарт не має впливу на переважну більшість операцій, за якими вона отримує дохід, що являють собою продаж її товарів кінцевим клієнтам.

Передбачається, що інші нові чи переглянуті стандарти, які будуть обов'язковими для застосування у річних періодах, починаючи з 1 січня 2017 року, не матимуть суттєвого впливу на Групу.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть становити відносини між пов'язаними сторонами, звертається увага на суть цих відносин, а не лише на їхню юридичну форму.

Залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	31 грудня 2016 р.		31 грудня 2015 р.	
	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	912 734	-	3 468 523	-
Мінус резерв під сумнівну дебіторську заборгованість	(505 798)	-	(2 397 651)	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	3 087 353	2	1 270 803	-
Мінус резерв під сумнівну дебіторську заборгованість	(1 983 760)	-	(766 903)	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	403 667	-	722 834	-
Мінус резерв під аванси видані	(252 000)	-	(296 717)	-
Інші оборотні активи	1 355 347	-	299 037	-
Мінус резерв під інші оборотні активи	(1 260 467)	-	(84 306)	-
Поточна кредиторська заборгованість за	(13 925 602)	(285)	(13 156 898)	(3 216)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Публічне акціонерне товариство "Азот"**Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2016 року**

Усі суми наведені у тисячах гривень

	31 грудня 2016 р.		31 грудня 2015 р.	
	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem
товари, роботи, послуги				
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	(1 590 563)	-	(2 314 766)	-
Інші поточні зобов'язання	(1 574 228)	-	(1 711 709)	-

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Протягом 2016 та 2015 років операції з пов'язаними сторонами були такими:

	2016 рік		2015 рік	
	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem	Компанії Групи Ostchem	Інші компанії, пов'язані з акціонером Ostchem
Реалізація товарів та послуг	8 647 694	-	7 983 632	16 692
Закупівля природного газу для власного виробництва та перепродажу	(68 531)	-	(3 872 405)	-
Закупівля товарів, сировини та інших матеріалів	(293 390)	(1 861)	(41 755)	(12 957)
Придбання послуг	(69)	(22 324)	(33 579)	(650)
Інші операційні доходи	141	-	345	7
Фінансові доходи	-	-	-	27
Фінансові витрати	-	(18)	(564 299)	(63)

Група має зобов'язання за договором поруки перед банками – третіми сторонами за кредитами отриманими іншими компаніями Групи Ostchem (Примітка 18).

Сума компенсації ключовому управлінському персоналу за 2016 рік становила 3 920 тисяч гривень (у 2015 році – 3 414 тисяч гривень). Група не використовує довгострокові компенсаційні схеми та програми виплат на основі акцій.

Крім сум, розкритих вище, Група мала ще такі операції з пов'язаними сторонами:

У 2015 році Група продала природний газ у сумі 330 614 тисяч гривень дочірній компанії Ostchem. Собівартість проданого газу дорівнювала ціні реалізації, тому ця транзакція не мала впливу на фінансовий результат Групи. У 2016 році Група не проводила операцій з продажу газу.

На 31 грудня 2016 року Група отримала гарантію від однієї з компаній групи Ostchem на загальну суму кредиту А (Примітка 15).

8 Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни:

	Земля, будівлі та споруди	Виробниче облад- нання	Транс- портні засоби	Офісні меблі та облад- нання	Всього основних засобів	Незавершені капітальні інвестиції
Первісна вартість на 31 грудня 2014 р.	803 260	1 642 504	274 966	49 487	2 770 217	299 159
Накопичений знос та знецінення на 31 грудня 2014 р.	(250 986)	(997 277)	(134 948)	(28 018)	(1 411 229)	(26 032)
Залишкова вартість на 31 грудня 2014 р.	552 274	645 227	140 018	21 469	1 358 988	273 127
Надходження	290	4 182	-	4 172	8 644	92 921
Переведення до іншої категорії Вибуття, за первісною вартістю	10 651	36 619	3 102	883	51 255	(51 255)
Амортизаційні відрахування	(65)	(83 216)	(142)	(7 518)	(90 941)	(13 087)
Відновлення збитків від знецінення	(32 734)	(120 955)	(18 221)	(3 681)	(175 591)	-
Амортизація активів, що вибули	-	-	-	-	-	927
	22	82 523	139	7 388	90 072	-
Залишкова вартість на 31 грудня 2015 р.	530 438	564 380	124 896	22 713	1 242 427	302 633
Первісна вартість на 31 грудня 2015 р.	814 136	1 600 089	277 926	47 024	2 739 175	327 738
Накопичений знос та знецінення на 31 грудня 2015 р.	(283 698)	(1 035 709)	(153 030)	(24 311)	(1 496 748)	(25 105)
Надходження	466	10 202	3 494	1 295	15 457	101 833
Переведення до іншої категорії Вибуття, за первісною вартістю	29 111	69 291	212	607	99 221	(99 221)
Амортизаційні відрахування	(1 983)	(515)	(225)	(329)	(3 052)	(9 062)
Збиток від знецінення	(28 200)	(94 169)	(15 493)	(3 363)	(141 225)	-
Відновлення збитків від знецінення	(11 135)	(1 593)	-	(1)	(12 729)	-
Амортизація активів, що вибули	-	-	-	-	-	755
Рекласифіковані між групами	1 886	357	149	283	2 675	-
	4 740	(11 585)	(643)	7 488	-	-
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р.	525 323	536 368	112 390	28 693	1 202 774	296 938
Первісна вартість на 31 грудня 2016 р.	865 602	1 565 113	280 747	48 142	2 759 604	321 288
Накопичений знос та знецінення на 31 грудня 2016 р.	(340 279)	(1 028 745)	(168 357)	(19 449)	(1 556 830)	(24 350)

Група володіє 51% землі, на якій розташовані виробничі та адміністративні будівлі Групи, які складають її основні виробничі потужності. Іншою часткою землі Група користується на підставі «права постійного користування», наданого обласною державною адміністрацією. Платежі державі за користування землею здійснюються Групою у формі земельного податку.

8 Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції (продовження)

Незавершені капітальні інвестиції складаються переважно з запасних частин, призначених для майбутніх капітальних ремонтів. До суми незавершених капітальних інвестицій станом на 31 грудня 2016 року була включена передплата за основні засоби у сумі 5 258 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 6 тисяч гривень)

Станом на 31 грудня 2016 року основні засоби у сумі 505 815 тисяч гривень були надані у заставу як забезпечення позикових коштів (на 31 грудня 2015 року – 569 476 тисяч гривень).

9 Фінансові інвестиції

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Інвестиційні сертифікати	32 898	-
Довгостроковий банківський депозит	22 797	20 050
Всього довгострокові фінансові інвестиції	55 695	20 050

Станом на 31 грудня 2016 року довгостроковий банківський депозит в сумі 22 797 тисяч гривень (31 грудня 2015 року - 20 050 тисяч гривень), був деномінований в доларах США. Депозит розміщений в банку під проценту ставку 0.5% зі строком погашення 15 грудня 2020 року. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 року довгостроковий банківський депозит було передано в заставу банку в якості забезпечення кредиту Групи.

В 2016 році Група придбала інвестиційні сертифікати двох закритих інвестиційних фондів з терміном діяльності до 26 серпня 2017 року на загальну сумму 443 419 тисяч гривень, які було визнано у складі фінансових інвестицій та інших оборотних активів (примітка 13). Відповідно до умов розміщення інвестиційних сертифікатів Група отримала право на частку активів цих закритих фондів, дивіденди та отримання грошової компенсації при ліквідації фондів у розмірі пропорційно до її частки у цих фондах.

10 Запаси

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Природний газ	320 806	320 806
Сировина	161 985	152 618
Незавершене виробництво	84 245	149 388
Готова продукція	70 773	125 002
Запасні частини та інші допоміжні матеріали	26 292	35 698
Товари для перепродажу	208	144
Всього запасів	664 309	783 656

У 2016 році Група відобразила сторно уцінки запасів у сумі 9 457 тисяч гривень (у 2015 році – уцінка у сумі 35 419 тисяч гривень) та уцінку запасів до чистої вартості реалізації у сумі 4 722 тисяч гривень (у 2015 році – сторно у сумі 909 тисяч гривень).

Група надала весь природний газ у заставу як забезпечення за кредитом отриманим Ostchem (Примітка 24).

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років у складі запасів Група відобразила залишок природного газу у підземному газосховищі, яким оперує ПАТ "Укртрансгаз", обсягом 87 714,890 тис. куб. м., що обліковувався за історичною собівартістю в сумі 320 806 тисяч гривень. Група ще не змогла отримати доступ до цього газу, право власності на який було підтверджено рішеннями судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій. Група вжила заходів, щоб розпочати виконавче провадження цього юридично зобов'язуючого рішення суду.

11 Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	919 623	3 485 853
Мінус резерв під сумнівну дебіторську заборгованість	(506 599)	(2 414 618)
Всього дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	413 024	1 071 235
Інша поточна дебіторська заборгованість	3 131 650	1 275 337
Мінус резерв під сумнівну дебіторську заборгованість	(1 985 158)	(768 019)
Всього іншої поточної дебіторської заборгованості	1 146 492	507 318
Всього фінансової дебіторської заборгованості	1 559 516	1 578 553
Аванси видані	449 433	917 691
Мінус резерв під аванси видані	(253 894)	(299 186)
Всього авансів виданих	195 539	618 505

Нарахування та відновлення резерву під дебіторську заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги від компаній Групи Ostchem у сумі 237 701 тисячі гривень та 2 129 554 тисячі гривень відповідно (на 31 грудня 2015 року: нарахування резерву у сумі 1 731 174 тисяч гривень) було відображено безпосередньо у складі капіталу. Крім того, під іншу поточну дебіторську заборгованість від цих компаній у сумі 1 504 025 тисяч гривень та 287 170 тисяч гривень відповідно (на 31 грудня 2015 року: нарахування резерву у сумі у сумі 287 164 тисяч гривень) було нараховано та відновлено резерв безпосередньо у складі капіталу. Відновлення, резерву під аванси видані у сумі 44 717 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року: нарахування резерву у сумі 296 717 тисяч гривень), також було відображено у 2016 році безпосередньо у складі капіталу як вилучення з капіталу власником Групи (Примітка 14).

У резерві під сумнівну дебіторську заборгованість за фінансовими активами у складі дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за 2016 та 2015 фінансові роки відбулися такі зміни:

	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Інша поточна дебіторська заборгованість
Резерв під сумнівну заборгованість на 1 січня 2015 р.	671 684	480 665
Нарахування резерву протягом року	1 743 337	287 354
Списання дебіторської заборгованості протягом року	(403)	-
Резерв під сумнівну заборгованість на 1 січня 2016 р.	2 414 618	768 019
Нарахування резерву протягом року	237 701	1 504 309
Списання дебіторської заборгованості протягом року	(10 923)	-
Відновлення резерву протягом року	(2 134 797)	(287 170)
Резерв під сумнівну заборгованість на 31 грудня 2016 р.	506 599	1 985 158

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

11 Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Далі наведено аналіз фінансової дебіторської заборгованості за кредитною якістю:

	31 грудня 2016 р.		31 грудня 2015 р.	
	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Інша поточна дебіторська заборгованість	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Інша поточна дебіторська заборгованість
<i>Непрострочена та незнецінена заборгованість:</i>				
- пов'язаних сторін	93 840	79	129 769	24 163
- інших контрагентів	5 213	23 328	7	3 159
Всього непростроченої та незнеціненої заборгованості	99 053	23 407	129 776	27 322
<i>Прострочена та/або індивідуально знецінена дебіторська заборгованість:</i>				
- прострочена менше ніж 30 днів	310 970	2 627 044	66 784	766 987
- прострочена від 30 до 180 днів	95 208	59	604 780	123
- прострочена від 181 до 360 днів	8 849	7	1 374 057	122
- прострочена більше 360 днів	405 543	481 133	1 310 456	480 783
Всього простроченої та індивідуально знеціненої дебіторської заборгованості	820 570	3 108 243	3 356 077	1 248 015
Мінус резерв під сумнівну дебіторську заборгованість	(506 599)	(1 985 158)	(2 414 618)	(768 019)
Разом	413 024	1 146 492	1 071 235	507 318

Станом на 31 грудня 2016 року фінансова дебіторська заборгованість у сумі 1 200 615 тисяч гривень була деномінована у доларах США, решта деноміновано у гривнях (на 31 грудня 2015 року фінансова дебіторська заборгованість у сумі 5 255 тисяч гривень була деномінована у доларах США, решта деноміновано у гривнях).

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю є безпроцентною та, як правило, підлягає погашенню протягом 60-85 днів.

12 Гроші та їх еквіваленти

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Залишки коштів на банківських рахунках до запитання	59 942	10 147
Грошові кошти у касі	4	9
Всього грошей та їх еквівалентів	59 946	10 156

На 31 грудня 2016 та 2015 року гроші та їх еквіваленти деноміновані в гривнях. Гроші не були простроченими або знеціненими.

Публічне акціонерне товариство "Азот"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2016 року

Усі суми наведені у тисячах гривень

13 Інші оборотні активи

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Інвестиційні сертифікати (Примітка 9)	410 521	-
Поворотна фінансова допомога	96 880	214 731
Всього інші оборотні активи	507 401	214 731

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 року поворотна фінансова допомога була видана компаніям групи Ostchem зі строком погашення у 2017 році.

Нарахування та відновлення резерву під інші оборотні активи у сумі 1 256 719 тисяч гривень та 80 557 тисяч гривень відповідно, було відображено у 2016 році безпосередньо у складі капіталу як розподіл коштів власнику Групи (у 2015 році – нарахування резерву у сумі 84 306 тисяч гривень) (Примітка 14).

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 року інші оборотні активи деноміновані в гривнях.

14 Зареєстрований (пайовий) капітал та додатковий капітал

Загальна кількість ухвалених до випуску простих акцій складає 124 292 917 акцій номінальною вартістю 8,50 гривні за акцію. Всі випущені прості акції повністю оплачені. Додатковий капітал включає переведення з нерозподіленого прибутку суми 47 231 тисяча гривень, яке відображає вплив періоду, коли Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років викуплені власні акції складаються з 24 982 877 (що становить 20 процентів) простих акцій Компанії, які належать ТОВ "Омбридж", дочірній компанії, частка участі Групи у капіталі якої становить 100%. Ці прості акції мають таку саму кількість прав голосу, що й інші прості акції. Права голосу простих акцій Компанії, що належать ТОВ "Омбридж", фактично контролюються керівництвом Групи. Станом на 31 грудня 2016 року та 2015 років ці акції були надані у заставу як забезпечення кредиту Ostchem.

Загальна кількість акцій без урахування акцій, які належать ТОВ "Омбридж", складає 99 310 040.

У сумі додаткового капіталу відбулися такі зміни:

	2016 рік	2015 рік
Станом на 1 січня	(1 518 885)	2 055 606
Резерв під дебіторську заборгованість від компаній Групи Ostchem (Примітка 11, Примітка 13)	(456 447)	(2 399 361)
Відновлення кредиторської заборгованості перед компанією Групи Ostchem	-	(1 175 130)
Станом на 31 грудня	(1 975 332)	(1 518 885)

Негативна сума додаткового капіталу станом на 31 грудня 2016 та 31 грудня 2015 року виникла як результат перевищення операцій відображених як вилучення з капіталу у 2016-2015 роках над накопиченою сумою від обліку операцій з власником безпосередньо в капіталі у попередніх роках.

15 Позикові кошти

Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість позикових коштів була такою:

	Валюта	Вид процентної ставки	Строк погашення	Номінальна процентна ставка	Ефективна процентна ставка	31 грудня 2016 р.
Довгострокові позикові кошти:						
Строковий кредит А	Долар США	змінна	Жовтень 2020р.	LIBOR 1 M+ 9.25%	LIBOR 1 M+ 9.25%	475 176
Поточні позикові кошти:						
Поточна частина строкового кредиту А	Долар США	змінна	Жовтень 2020р.	LIBOR 1 M+ 9.25%	LIBOR 1 M+ 9.25%	128 192
Строковий кредит Б	Долар США	фіксована	Вересень 2017р.	1%	8.6%	1 313 287
Нараховані проценти						178 424
Всього позикових коштів						2 095 079

Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість позикових коштів була такою:

	Валюта	Вид процентної ставки	Строк погашення	Номінальна процентна ставка	Ефективна процентна ставка	31 грудня 2015 р.
Довгострокові позикові кошти:						
Строковий кредит А	Долар США	Фіксована	Жовтень 2020р.	1%, 3%, 5%	10.2%	384 823
Строковий кредит Б	Долар США	Фіксована	Грудень 2022р.	10.5%	10.5%	606
Поточні позикові кошти:						
Поточна частина строкового кредиту А	Долар США	Фіксована	Жовтень 2020р.	1%, 3%, 5%	10.2%	96 765
Строковий кредит Б	Долар США	Фіксована	Квітень 2016р.	12.0%	12.0%	1 182 033
Нараховані проценти						45 399
Всього позикових коштів						1 709 626

У вересні 2016 року, Група переглянула умови строкового кредиту Б, зобов'язання за яким складало 1 339 150 тисяч гривень (49.25 мільйонів доларів США). Група погодила річну процентну ставку та щомісячну комісію у розмірі 1 відсотка та 4 відсотків річних, відповідно, та погодила погашення кредиту в сумі 1 мільйон доларів США у 2016 році та 48.25 мільйони доларів США у 2017 році. Керівництво Групи дійшло висновку, що перегляд умов кредиту призвів до істотної зміни умов фінансового інструменту, внаслідок чого Група припинила визнання старого боргового інструменту та визнала нове зобов'язання, з використанням ефективної процентної ставки 8.6 відсотків на рік, що становить оцінку ринкової ставки, що було б застосовано на момент визнання кредиту з порівняними умовами, здійснену керівництвом, виходячи з усієї наявної в нього інформації. Визнання нового інструменту призвело до виникнення прибутку від первісного визнання у сумі 36 824 тисяч гривень. Основні засоби Групи балансовою вартістю 340 061 тисяч гривень станом на 31 грудня 2016 року були надані у заставу як забезпечення за цим кредитом.

Кредити А та Б передбачають виконання Групою визначених фінансових та нефінансових показників.

Протягом 2016 року Група порушила один з нефінансових показників за кредитом А. За умовами кредитного договору, у разі порушення цього показника банк має право встановити підвищену процентну ставку. Починаючи з 30 червня 2016 року процентну ставку за кредитом було змінено на LIBOR 1M + 9.25%. Зміна процентної ставки призвела до зміни очікуваних грошових потоків за цим інструментом. Станом на 30 червня 2016 року керівництво перерахувало поточну вартість очікуваних виплат, використовуючи ефективну процентну ставку 10.2%, визначену на дату залучення кредиту, та дійшло висновку, що балансова вартість строкового кредиту А має бути скоригована у бік підвищення таким чином, щоб вона приблизно дорівнювала номінальній вартості. Облік незамортизованого прибутку в сумі 126 779 тисячі гривень, визнаного при залученні кредиту у 2015 році, було припинено, а його повна сума була віднесена до складу фінансових витрат періоду.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

15 Позикові кошти (продовження)

У 2016 році Група порушила деякі з фінансових та нефінансових показників за кредитом Б, за яким банк має право вимагати дострокове повернення кредиту та підвищити відсоткову ставку за кредитом на 200 базисних пунктів. Станом на 31 грудня 2016 року цей банківський кредит вже було класифіковано як поточне зобов'язання відповідно до строків оплати за договором. До дати цієї звітності банк не скористався правом підвищення ставки за цим кредитом та не вимагав дострокового повернення цього кредиту.

В грудні 2015, Група переглянула умови строкового кредиту А, зобов'язання за яким складало 606 689 тисяч гривень (25.3 мільйонів доларів США). Група погодила річну процентну ставку у розмірі 1 відсотка на період 2015-2017 роки, 3 відсотків на період 2018-2019 роки та 5 відсотків надалі. Відповідно до графіка сплати кредиту, 4 мільйони доларів США погашаються у 2016 році, 3.77 мільйони доларів США на рік погашаються протягом 2017-2019 років та остаточний платіж у розмірі 10 мільйонів доларів США – у 2020 році. Як результат Група припинила визнання старого боргового інструменту та визнала нове зобов'язання, з використанням ефективної процентної ставки 10.2 відсотки на рік, що становить оцінку ринкової ставки, що було б застосовано на момент визнання кредиту з порівняними умовами, здійснену керівництвом, виходячи з усієї наявної в нього інформації. Прибуток від первісного визнання у сумі 120 676 тисяч гривень було визнано у складі інших фінансових доходів. Основні засоби Групи у сумі 165 755 тисяч гривень станом на 31 грудня 2016 року (31 грудня 2015 року - 207 362 тисяч гривень) були надані у заставу як забезпечення за цим кредитом.

Станом на 31 грудня 2015 року Група мала прострочену заборгованість перед банком у сумі 24 мільйони гривень (1 мільйон доларів США) за строковим кредитом Б. Станом на 31 грудня 2015 року цей банківський кредит вже було класифіковано як поточне зобов'язання відповідно до строків оплати за договором.

16 Пенсійні зобов'язання

Група має юридичне зобов'язання виплачувати Пенсійному фонду України компенсацію за додаткові пенсії, виплачені окремим категоріям колишніх та теперішніх працівників Групи. Згідно з цим пенсійним планом працівники Групи зі стажем роботи у шкідливих для здоров'я умовах, які у зв'язку з цим мають право дострокового виходу на пенсію, мають також право на додаткові виплати, які фінансуються Групою та виплачуються через Пенсійний фонд України. Ці зобов'язання відповідають визначенню пенсійного плану із встановленими виплатами. Група також має зобов'язання за певними планами пенсійного забезпечення та іншими довгостроковими виплатами працівникам, передбаченими у трудовому договорі.

Станом на 31 грудня 2016 загальна кількість учасників плану становила 3 871 теперішніх працівників (31 грудня 2015 року – 4 292) та 1 762 колишніх працівників, які наразі отримують ці виплати (31 грудня 2015 року – 1 586).

Ухвалення деяких змін в пенсійне законодавство в Україні, а саме скорочення переліку професій з привілейованого виходу на пенсію в 2016 році та збільшення необхідного загального стажу роботи для чоловіків і жінок і поступове збільшення пенсійного віку для жінок на 5 років в 2015 році, призвело до негативної вартості минулих послуг, що визнається у звіті про фінансові результати за рік, що закінчився 31 грудня 2016 та 2015 року відповідно.

У таблицях нижче показана зведена інформація про компоненти витрат на виплату пенсій, визнані у звіті про фінансові результати, та про суми, пов'язані з пенсійним планом, визнані у звіті про фінансовий стан. Витрати на виплату пенсій, за винятком процентних витрат, включаються до собівартості реалізованої продукції, а процентні витрати – до складу фінансових витрат.

16 Пенсійні зобов'язання (продовження)

Суми, визнані у звіті про фінансовий стан, визначені таким чином:

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на робочих місцях зі шкідливими та небезпечними для здоров'я умовами	312 933	303 754
Соціальні виплати, передбачені у трудовому договорі, та інші довгострокові виплати	10 973	11 824
Зобов'язання з виплат працівникам	323 906	315 578

Далі показана зміна зобов'язання за планом із встановленими виплатами за рік:

	2016 рік	2015 рік
На 1 січня	315 578	274 110
Вартість поточних послуг	9 040	7 318
Процентні витрати	46 605	36 750
Переоцінка зобов'язання за планом зі встановленими виплатами внаслідок		
– зміни фінансових припущень	(22 681)	27 517
– зміни демографічних припущень	5 812	-
– коригування зобов'язань за планом у зв'язку з відмінністю фактичних показників від прогнозних	5 623	18 885
Виплачені винагороди	(29 793)	(31 110)
Визнана вартість послуг попередніх періодів	(6 278)	(17 892)
На 31 грудня	323 906	315 578

У звіті про фінансові результати визнано такі суми:

	2016 рік	2015 рік
Вартість поточних послуг	9 040	7 318
Процентні витрати	46 605	36 750
Визнана вартість послуг попередніх періодів	(6 278)	(17 892)
Визнані актуарні (збитки) / прибутки	(470)	(314)
Всього	48 897	25 862

У звіті про інший сукупний дохід визнано такі суми:

	2016 рік	2015 рік
Переоцінка зобов'язань за планом пенсійного забезпечення у поточному періоді	(10 776)	46 716
Всього	(10 776)	46 716

Основні застосовані актуарні припущення були такими:

	2016 рік	2015 рік
Номінальна ставка дисконту	14,5%	15,5%
Номінальне збільшення заробітної плати	14,8%	24,2%
Плинність персоналу	8,64%	1,3%

Далі показана чутливість загального зобов'язання з пенсійного забезпечення до зміни основних зважених припущень:

	2016 рік	2015 рік
Збільшення/зменшення номінальної ставки дисконту на 1 б.п.	(21 345)/24 002	(21 211)/23 843
Збільшення/зменшення номінальної заробітної плати на 1 б.п.	10 516/(9 687)	9 736/(9 083)
Збільшення/зменшення номінальної плинності персоналу на 1 б.п.	560/(594)	1 159/(1 251)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

16 Пенсійні зобов'язання (продовження)

Показаний вище аналіз чутливості передбачає зміну одного припущення при незмінності решти припущень. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані. Методи та види припущень, застосовані при підготовці аналізу чутливості, не змінилися порівняно з попереднім періодом.

Очікувана сума платежів за планами пенсійного забезпечення протягом 2017 року становить 36 498 тисячі гривень. Середньозважений строк зобов'язання за планом із встановленими виплатами – 8 років.

17 Поточні забезпечення

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Поточні забезпечення за поруками наданими	4 024 246	3 552 099
Інші поточні забезпечення	138 754	21 911
Інші поточні забезпечення за основною діяльністю	4 163 000	3 574 010

Станом на 31 грудня 2016 року забезпечення за поруками наданими складають безвідкличну гарантію виплати банку Групою до 148 мільйонів доларів США у разі понесення цим банком кредитних збитків за кредитом отриманим Ostchem. Група визнала забезпечення за цими поруками у сумі 4 024 246 тисяч гривень, еквівалент 148 мільйонів доларів США станом на 31 грудня 2016 року (на 31 грудня 2015 року – 3 552 099 тисяч гривень, еквівалент 148 мільйонів доларів США), що становить оцінку суми зобов'язання за поруками станом на цю дату, здійснену керівництвом, виходячи з усієї наявної в нього інформації.

У 2016 році договір поруки було продовжено до 30 червня 2017 року.

18 Інші поточні зобов'язання

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Поруки надані	1 359 505	1 200 000
Поворотна фінансова допомога отримана	1 578 467	1 745 573
Інші зобов'язання	45 476	27
Інші поточні зобов'язання за основною діяльністю	2 983 448	2 945 600

Станом на 31 грудня 2016 року надані поруки складають 1 359 505 тисяч гривень зобов'язань з гарантії виплати банку Групою суми до 50 мільйонів доларів США у разі понесення банком кредитних збитків за кредитом наданим компанії Групи Ostchem (31 грудня 2015: 1 200 000 тисяч гривень). 9 жовтня 2015 року банк подав позовну заяву до Групи про стягнення заборгованості за цією порукою. На дату підписання цієї консолідованої фінансової звітності справа знаходиться на розгляді у суді.

19 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

	2016 рік	2015 рік
Аміачна селітра	4 009 857	3 406 225
Сечовина	2 876 593	2 856 738
Сечовино-амонієвий нітрат	1 588 595	1 274 995
Аміак	447 413	618 490
Капролактам	2 028	2 846
Інші доходи від реалізації	116 558	126 166
Всього чистих доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	9 041 044	8 285 460

19 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (продовження)

Доходи від реалізації отримані у таких географічних регіонах*:

	2016 рік	2015 рік
Україна	7 725 620	7 220 853
Об'єднані Арабські Емірати	926 205	244 023
Азія	193 644	-
Швейцарія	84 269	818 491
Європейський Союз	84 033	-
Інші країни	27 273	2 093
Всього чистих доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	9 041 044	8 285 460

* згідно адреси юридичної реєстрації клієнта

20 Витрати

	Прим.	2016 рік	2015 рік
Природний газ		5 650 908	4 461 229
Електрична енергія та комунальні послуги		937 801	628 635
Сировина, запасні частини та деталі		521 882	186 346
Заробітна плата та відповідні нарахування		245 095	224 932
Знос та амортизація		108 825	113 949
Зміна в запасах готової продукції та незавершеного виробництва		89 853	157 618
Податки, крім податку на прибуток		16 538	11 523
Уцінка/сторно уцінки запасів до чистої вартості реалізації		4 722	(909)
Послуги		978	2 805
Вартість куплених товарів		6	24 615
Інше		22 866	22 102
Всього собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)		7 599 474	5 832 845
Транспортні послуги		155 144	93 765
Послуги з перевалки та зберігання		74 114	32 298
Пакування		11 583	8 213
Заробітна плата та відповідні нарахування		11 186	10 582
Електрична енергія та комунальні послуги		9 344	6 742
Ремонт та технічне обслуговування		4 415	4 983
Страховання		-	42 189
Інші транспортні послуги		14 039	13 952
Всього витрат на збут		279 825	212 724
Страховання		107 788	130 892
Заробітна плата та відповідні нарахування		98 772	114 310
Послуги		58 937	52 612
Електрична енергія та комунальні послуги		29 947	22 815
Податки, крім податку на прибуток		11 851	6 947
Транспортні, представницькі витрати та витрати на відрядження		3 221	8 189
Знос та амортизація		2 354	2 342
Інше		26 587	17 003
Всього адміністративних витрат		339 457	355 110

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

20 Витрати (продовження)

	Прим.	2016 рік	2015 рік
Збиток від курсової різниці за мінусом доходів		1 914 119	4 762 017
Витрати, пов'язані з простоюванням		246 864	305 749
Створення резерву під штрафні санкції		114 487	-
Штрафи		54 299	15 098
Витрати на соціальну сферу та спонсорську підтримку		47 857	22 528
Знецінення основних засобів та інших необоротних активів		12 728	-
Заробітна плата та відповідні нарахування		7 578	8 985
Списання основних засобів та інших необоротних активів		8 683	876
Знос та амортизація		2 622	2 605
Знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості		681	12 492
Збиток від продажу іноземної валюти		173	11 169
Визнання поруки наданої		-	1 200 000
Інше		43 095	25 259
Всього інших операційних витрат		2 453 186	6 366 778

Витрати, пов'язані з простоюванням, включають витрати на оплату праці у сумі 20 774 тисячі гривень, витрати на газ, електричну енергію та комунальні послуги у сумі 134 159 тисяч гривень, інші витрати у сумі 66 703 тисячі гривень, а також амортизацію у сумі 25 228 тисяч гривень (у 2015 році – 60 424 тисяча гривень, 116 233 тисяч гривень, 75 561 тисяч гривень та 53 531 тисяча гривень відповідно), понесені протягом періодів, коли завод чи окремі цехи не працювали.

21 Фінансові витрати

	2016 рік	2015 рік
Збиток від неопераційної курсової різниці	241 187	630 236
Процентні витрати за позиковими коштами	149 436	183 954
Амортизація прибутку від первісного визнання кредитів отриманих	138 783	-
Процентні витрати за довгостроковими зобов'язаннями з виплат працівникам (Примітка 16)	46 605	36 750
Амортизація прибутку від первісного визнання довгострокової кредиторської заборгованості Ostchem (Примітка 7)	-	564 664
Всього фінансових витрат	576 011	1 415 604

22 Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з:

	2016 рік	2015 рік
Поточний податок на прибуток	-	10 481
Відкладений податок на прибуток	-	-
Витрати з податку на прибуток за рік	-	10 481

Група оподатковується в Україні. У 2016 та 2015 роках податок на прибуток підприємств в Україні стягується за ставкою 18%.

22 Податок на прибуток (продовження)

	2016 рік	2015 рік
Збиток до оподаткування	(2 137 435)	(5 717 451)
Встановлена законом ставка податку на прибуток	18%	18%
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку	(384 738)	(1 029 141)
Податковий ефект статей, що не враховуються для цілей оподаткування	200 517	1 033 508
Зміна невизнаних тимчасових різниць	184 221	(4 367)
Податковий компроміс нарахований щодо перевірок за попередні звітні періоди (Примітка 24)	-	10 481
Витрати з податку на прибуток за рік	-	10 481

Зміни до податкового законодавства.

У грудні 2014 року Верховна Рада України прийняла закон, згідно з яким до Податкового кодексу вносяться суттєві зміни, які набувають чинності 1 січня 2015 року. Найбільш суттєвими змінами, які вплинули на Групу були зміни до порядку обчислення податку на прибуток підприємств, згідно з якими основою для розрахунку податку є скоригований бухгалтерський прибуток, а не окремий розрахунок оподаткованого доходу та валових витрат. Зміни не торкнулися чинних ставок податку на прибуток підприємств. Керівництво Групи вважає, що для розрахунку відстрочених податків станом на 31 грудня 2014 року внесені до Податкового кодексу зміни фактично набули чинності.

У грудні 2015 Верховна Рада України прийняла закони, які вносять деякі зміни до податкового законодавства України починаючи з 1 січня 2016 року. Найбільш суттєвими із цих змін, які можуть мати вплив на Групу, є:

- **Податок на прибуток:** Запроваджується квартальна звітність і сплата податку на прибуток для підприємств, річний дохід яких становить більше 20 мільйонів гривень від будь-якої діяльності;
- **Зміни до порядку сплати ПДВ.** Визначено, що платники податку не мають права на податковий кредит у разі придбання товарів/послуг, що не оподатковуються ПДВ, але на які постачальником було нараховано податкові зобов'язання, що були відображені у зареєстрованій податковій накладній;
- З 1 січня 2016 року єдиний соціальний внесок сплачується лише роботодавцем. При цьому ставку ЄСВ було зменшено до 22%, а максимальна величина місячного доходу, на який нараховується ЄСВ, становить 25 прожиткових мінімумів. За оцінкою Групи, впливом цих змін стало зменшення загальних витрат, пов'язаних з персоналом, у 2016 році та подальших періодах.

У грудні 2016 Верховна Рада України прийняла закони, які вносять деякі зміни до податкового законодавства України починаючи з 1 січня 2017 року. Це, поряд з іншим, призвело до відновлення відкладених податкових активів на резерві під дебіторську заборгованість.

Керівництво Групи вважає, що станом на звітну дату тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Групи з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

Коригування бухгалтерського прибутку для цілей розрахунку податку на прибуток призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий ефект змін цих тимчасових різниць показаний далі.

22 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2016 р.	Віднесено на прибуток чи збиток	Віднесено на інший сукупний дохід	31 грудня 2016 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування				
Основні засоби	21 139	3 845	-	24 984
Нематеріальні активи	53	36	-	89
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	18 305	(18 305)	-	-
Запаси	28 058	(805)	-	27 253
Кредити банків	-	(4 655)	-	(4 655)
Пенсійні зобов'язання	56 805	3 438	(1 940)	58 303
Перенесені податкові збитки	1 408 477	200 667	-	1 609 144
Інше	1 207	-	-	1 207
Відстрочений податковий актив	1 534 044	184 221	(1 940)	1 716 325
Резерв під невизнаний відстрочений податковий актив	(1 534 044)	(184 221)	1 940	(1 716 325)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-	-

	1 січня 2015 р.	Віднесено на прибуток чи збиток	Віднесено на інший сукупний дохід	31 грудня 2015 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Основні засоби	15 581	5 558	-	21 139
Нематеріальні активи	-	53	-	53
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	18 305	-	18 305
Запаси	22 534	5 524	-	28 058
Пенсійні зобов'язання	49 340	(944)	8 409	56 805
Перенесені податкові збитки	1 434 438	(25 961)	-	1 408 477
Інше	8 109	(6 902)	-	1 207
Відстрочений податковий актив	1 530 002	(4 367)	8 409	1 534 044
Резерв під невизнаний відстрочений податковий актив	(1 530 002)	4 367	(8 409)	(1 534 044)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-	-

Керівництво вважає, що воно наразі не може підтвердити здатність Групи генерувати у майбутньому достатній розмір оподаткованого доходу та можливість визнання доходу з відстроченого податку, який виникає від тимчасових різниць.

23 Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що не торгуються на активному ринку, визначається з використанням методів оцінки. Група застосовує різні методи та припущення на основі існуючих ринкових умов станом на кожну звітну дату. Для визначення справедливої вартості фінансових зобов'язань для цілей розкриття інформації у фінансовій звітності використовується метод очікуваних дисконтованих грошових потоків. Розрахунок проводиться на основі поточних процентних ставок для нових інструментів, які деноміновані в однаковій валюті та мають подібний кредитний ризик і строк до погашення, який залишився. Такий розрахунок відноситься до Рівня 3 ієрархії справедливої вартості.

Вважається, що балансова вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю мінус резерв під знецінення приблизно дорівнює їхній справедливій вартості.

Розрахункова справедлива вартість фінансових інструментів визначалася Групою з використанням поточної ринкової інформації, за наявності, та відповідних методик оцінки. Однак для інтерпретації ринкових даних з метою визначення розрахункової справедливої вартості потрібні професійні судження. Україна демонструє ознаки ринку, що розвивається, а економічні умови й надалі обмежують рівень активності фінансових ринків. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати операції продажу за вимушено низькою ціною, тому вони можуть не відображати справедливую вартість фінансових інструментів. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів керівництво застосувало всю доступну ринкову інформацію.

Станом на 31 грудня 2016 року та 2015 років усі фінансові активи Групи класифіковані як кредити та дебіторська заборгованість, та фінансові активи, утримувані для продажу. Усі фінансові зобов'язання класифіковані як фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Станом на 31 грудня 2016 року та 2015 років балансова вартість фінансових активів Групи приблизно дорівнювала їхній справедливій вартості.

Беручи до уваги суттєві збитки Групи, негативну величину власного капіталу та дефіцит ліквідності, керівництво вважає недоцільним визначати вартість позикових коштів та інших фінансових зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2016 та 31 грудня 2015 років.

24 Умовні та інші зобов'язання

Судові процеси. У 2015 році Група уклала низку угод із постачальником електроенергії та третьою стороною, за якими зобов'язання Групи загальною сумою 315 565 тисяч гривень були переуступлені третій стороні і були погашені за рахунок часткової оплати і часткового списання боргу у сумі 274 039 тисяч гривень і 41 526 тисяч гривень, відповідно. У 2016 році один із правоохоронних органів України подав позов із вимогою визнати таке врегулювання боргу незаконним. У 2017 році український суд першої інстанції виніс ухвалу не на користь Групи, але це рішення ще не набуло законної сили. Керівництво Групи має намір активно відстоювати свою позицію в апеляційному та касаційному порядку. Однак впевненості у тому, що суд погодиться з позицією Групи немає.

Якщо ухвалу суду не буде скасовано в апеляційному порядку, Група буде зобов'язана визнати зобов'язання перед постачальником електроенергії в сумі 315 565 тисяч гривень. Водночас Група матиме право вимагати відшкодування сум, сплачених третій стороні, після врегулювання первинного зобов'язання.

Попередні постачальники газу Групи подали до суду позовну заяву з вимогою сплати за природний газ, поставлений за період з лютого 2009 року по березень 2011 року. Позовні заяви були задоволені Вищим господарським судом України. Керівництво Групи нарахувало спірне зобов'язання у сумі 539 272 тисячі гривень у складі поточної кредиторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги станом на 31 грудня 2014 року, а також донарахувало 222 675 тисяч гривень пені та штрафів станом на 31 грудня 2014 року, відповідно. Сума цього донарахування була включена до поточних забезпечень. У 2015 році Група додатково нарахувала 15 098 тисячі гривень пені та штрафів.

24 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

16 вересня 2015 Група та позивач уклали договір добровільного врегулювання та погодили новий графік виплат кредиторської заборгованості у сумі 539 272 тисячі гривень та пені та штрафи у сумі 237 773 тисяч гривень. Відповідно до нового графіку, у 2015 році Група виплатила всю суму кредиторської заборгованості та донарахувань за цими зобов'язаннями і, таким чином, повністю розрахувалася з постачальником по балансах, оскаржених у судах (222 675 тисяч гривень враховано як зменшення резерву і 15 098 тисячі гривень враховано у рядку «Штрафи» у складі інших операційних витрат).

Податкові зобов'язання. Податкове законодавство України та його застосування у ході діяльності та операцій Групи допускає різні тлумачення. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, яка підтверджує податкові позиції, можуть бути успішно оскаржені відповідними органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик проведення перевірок операцій, які не мають чіткого фінансово-господарського призначення або які проводилися за участі контрагентів, що не дотримуються вимог податкового законодавства. Відповідні органи можуть проводити податкові перевірки у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їхнього закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

За результатами таких податкових перевірок у Групі виникає велика кількість спорів з податковими органами. За оцінками керівництва, існує ймовірність оскарження віднесення певних витрат на валові витрати, що може призвести до зменшення накопичених податкових збитків станом на 31 грудня 2016 року на 126 840 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – на 139 040 тисяч гривень). У випадку такого оскарження це не матиме жодного впливу на резерв під відстрочений податок на прибуток у цій консолідованій фінансовій звітності, оскільки перенесені податкові збитки не були визнані у бухгалтерському обліку. Керівництво має намір активно відстоювати податкові позиції та тлумачення, застосовані при визначенні суми податків, визнаних у цій консолідованій фінансовій звітності. Однак впевненості у тому, що податкові органи погодяться з позицією Групи немає.

Оскільки податкове законодавство України не містить чітких інструкцій щодо деяких податкових питань, Група час від часу застосовує тлумачення таких питань. Хоча керівництво вважає, що прийняті Групою податкові позиції та тлумачення обґрунтовані, існує ризик того, що у випадку оскарження цих податкових позицій та тлумачень відповідними органами може виникнути додаткова заборгованість за податками. Наслідки цього не можуть бути достовірно оцінені, однак вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Групи в цілому. На думку керівництва Групи, враховуючи його розуміння податкового законодавства, під усі податкові зобов'язання були створені достатні резерви.

1 вересня 2013 року набув чинності новий Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення». Нові правила трансфертного ціноутворення є набагато більш детальними, ніж у попередньому законодавстві і, в окремих аспектах, краще відповідають міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, що розроблені Організацією економічного співробітництва та розвитку. Керівництво вважає, що воно запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог нового законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

З огляду на той факт, що практика дотримання правил трансфертного ціноутворення в Україні ще повністю не сформувалась, а позиція податкових органів щодо адміністрування та тлумачення цього законодавства невідома, вплив оскарження трансфертних цін Групи достовірно оцінити неможливо. Проте він може виявитись значним стосовно фінансового стану та/чи діяльності Групи в цілому.

В лютому 2015 року Група скористалася можливістю податкового компромісу та подала переглянуті податкові декларації з податку на прибуток за 2012 та 2013 роки. Група відхилила певні витрати в сумі 1 562 991 тисяча гривень та 1 403 944 тисячі гривень за 2012 та 2013 роки відповідно, що призвело до збільшення зобов'язань з податку на прибуток в розмірі 209 801 тисяча гривень за зазначений період. Відповідно до процедури податкового компромісу, Група сплатила податків в розмірі 10 481 тисяча гривень в 2015 році.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

24 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Активи у заставі та активи з обмеженим використанням. Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року активи у заставі та активи з обмеженим використанням були такими:

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Основні засоби	505 815	569 476
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	437 702	342 943
Запаси	320 806	320 806
Довгострокові фінансові інвестиції	22 797	19 081
Всього активів у заставі та активів з обмеженим використанням	1 287 120	1 252 306

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у консолідованій фінансовій звітності у тому періоді, в якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За поточних правил, які забезпечують дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

25 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Групі відповідає за фінансові ризики, а також операційні та юридичні ризики. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна зі сторін операції з фінансовим інструментом завдасть фінансові збитки іншій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик пов'язаний з банками, в яких розміщені грошові кошти та їх еквіваленти Групи, а також з клієнтами Групи з непогашеною дебіторською заборгованістю.

Моніторинг та аналіз кредитного ризику здійснюється окремо за кожним випадком. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт.

Керівництво Групи аналізує непогашену дебіторську заборгованість за строками погашення та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво Групи вважає за необхідне надавати у цій консолідованій фінансовій звітності інформацію про строки прострочення заборгованості та інші дані про кредитний ризик.

Максимальний рівень кредитного ризику відображається в балансовій вартості фінансових активів Групи. Група не забезпечує свою дебіторську заборгованість заставою.

На думку керівництва Групи, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах під знецінення відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику. У Групі існує концентрація кредитного ризику. Керівництво контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі одержаних звітів, в яких містяться дані про контрагентів із загальною сумою заборгованості понад 10% від чистих активів.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року Група мала непогашену фінансову заборгованість у сумі 1 472 982 тисячі гривень від трьох контрагентів, що становить 95% від чистої фінансової дебіторської заборгованості (у 2015 році – 1 439 697 тисяч гривень або 91% від двох контрагентів).

На 31 грудня 2016 року банківські депозити Групи, грошові кошти та їх еквіваленти були розміщені переважно в двох банках (31 грудня 2015 – в одному банку), що призвело до концентрації кредитного ризику Групи. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 року ці банки не мали рейтингу кредитної якості.

Ринковий ризик. Група наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) в іноземних валютах, та (б) процентних активів та зобов'язань, які значним чином залежать від загальних та конкретних ринкових змін, а також на (с) ціновий ризик. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Групою, та щоденно контролює їхнє дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку суттєвих ринкових змін.

Показана далі чутливість до ринкових ризиків передбачає зміну одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

Валютний ризик. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи (щодо курсу обміну гривні до долара США) станом на кінець звітного періоду:

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Монетарні фінансові активи	1 223 412	25 305
Монетарні фінансові зобов'язання	(17 187 829)	(14 945 892)
Чиста балансова позиція	(15 964 417)	(14 920 587)

У зв'язку з цим валютним ризиком зміцнення чи послаблення долара США на 40% по відношенню до гривні призвело б до збільшення чи зменшення збитку Групи до оподаткування на 6 385 767 тисяч гривень, відповідно (на 31 грудня 2015 року – на 5 968 235 тисяч гривень).

Обґрунтовано можливі зміни курсів обміну інших валют не мали б суттєвого впливу на фінансові результати Групи.

Ризик процентної ставки. Доходи та грошові потоки від операційної діяльності Групи переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок. Ризик змін процентних ставок, на який наражається Група, пов'язаний з банківськими кредитами.

Група має кредити залучені за фіксованою та змінною процентними ставками. Кредит зі змінною процентною ставкою залучений під ставку LIBOR + фіксована ставка, зазначена у договорі. Група не наражається на значний процентний ризик, оскільки будь-яка розумна зміна змінної процентної ставки не має суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

Ціновий ризик. Група не наражається на ціновий ризик у відношенні до її фінансової звітності, оскільки не має значних інвестицій в цінні папери та фінансові інструменти, які наражали б її на ціновий ризик.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями.

25 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів, а також наявність достатніх фінансових ресурсів для задоволення зобов'язань в момент, коли настає строк їхнього погашення. Управління поточною ліквідністю Групи здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості і витрат на програми капітальних інвестицій, але зрештою управління ліквідністю Групи здійснюється шляхом використання різних сум до сплати пов'язаним сторонам та отримання від них, а також за рахунок фінансової підтримки з боку Ostchem.

Нижче в таблиці показані зобов'язання Групи за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися до сплати. Суми, показані у таблиці аналізу за строками, – це недисконтовані грошові потоки згідно з договорами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан відображені на основі дисконтованих грошових потоків.

Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення на 31 грудня 2016 року:

	До 1 року	1 - 5 років	Більше 5 років	Всього
Зобов'язання				
Позикові кошти	1 750 166	587 524	-	2 337 690
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	15 390 925	-	-	15 390 925
Інші поточні зобов'язання	2 992 599	-	-	2 992 599
Видана гарантія (Примітка 17)	4 024 246	-	-	4 024 246
Всього майбутніх платежів, у тому числі майбутніх виплат основної суми та процентів	24 157 936	587 524		24 745 460

Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення на 31 грудня 2015 року:

	До 1 року	1 - 5 років	Більше 5 років	Всього
Зобов'язання				
Позикові кошти	1 374 833	546 911	297	1 922 041
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13 353 447	-	-	13 353 447
Інші поточні зобов'язання	2 954 750	-	-	2 954 750
Видана гарантія (Примітка 17)	3 552 099	-	-	3 552 099
Всього майбутніх платежів, у тому числі майбутніх виплат основної суми та процентів	21 235 129	546 911	297	21 782 337

26 Управління ризиком капіталу

Метою Групи при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Групи в якості безперервно функціонуючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам. Наразі у Групи немає офіційної політики управління капіталом.

27 Суттєві операції в негрошовій формі

Впродовж 2016 року Група придбала іншу поточну дебіторську заборгованість від дочірньої компанії Ostchem в сумі 2 498 047 тисяч гривень. Це призвело до визнання нового зобов'язання перед дочірньою компанією Ostchem. У подальшому Група зробила взаємозалік дебіторської заборгованості, яка виникла від продажу добрив, в сумі 2 476 626 тисяч гривень з визнаними зобов'язаннями перед тією ж компанією Ostchem.

Впродовж 2015 року Група провела переуступку дебіторської заборгованості між дочірніми компаніями Ostchem на суму 1 038 220 тисяч гривень та відновила раніше списану кредиторську заборгованість та аванси отримані від дочірньої компанії Ostchem у сумі 134 047 тисяч гривень та 1 041 083 тисячі гривень відповідно. Відновлення заборгованості було відображено безпосередньо в капіталі як вилучення з капіталу (Примітка 14). У подальшому було проведено

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Публічне акціонерне товариство "Азот"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2016 року

Усі суми наведені у тисячах гривень

взаємозалік дебіторської заборгованості з кредиторською заборгованістю Групи перед дочірньою компанією Ostchem на суму 795 286 тисяч гривень.

27 Суттєві операції в негрошовій формі (продовження)

Рядок 3520 «Прибуток (збиток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій» звіту про рух грошових коштів включає наступні елементи:

	2016	2015
Збиток від визнання забезпечення (Примітка 17)	114 487	-
Амортизація прибутку від первісного визнання довгострокової кредиторської заборгованості перед Ostchem (Примітка 21)	-	564 664
Збиток від визнання виданої поруки (Примітка 18)	-	1 200 000
Інше	307 024	100 325
Прибуток (збиток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	421 511	1 864 989

28 Події після звітної дати

В березні 2017 року національний газовий оператор зупинив поставку газу Групі. Це призвело до тимчасової зупинки виробництва.